

TALOUSARVIO 2021

TALOUSSUUNNITELMA
vuosille 2022 - 2023

**Koti keskellä
kaunista
Kainuuta**

Kunnanhallitus
Kunnanvaltuusto

7.12.2020 § 172
15.12.2020 § 28

SISÄLLYSLUETTELO

	Sivu	
1.	KUNTASTRATEGIA	3
2.	YLEISPERUSTELUT	4
2.1	Talouden yleinen kehitys	4
2.2	Ristijärven kunta	5
2.2.1	Taloudelliset lähtökohdat	5
2.2.2	Talouden tasapainottaminen	9
2.2.3	Henkilöstö	10
2.2.4	Väestölliset lähtökohdat	10
2.2.5	Työllisyys	11
2.3	Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen	12
2.4	Talousarvion täytäntöönpano ja sitovuus	13
3.	TALOUS	15
3.1	Talousarvion toimintakate vastuualueittain	15
3.2	Tuloslaskelma	16
3.3	Investoinnit	18
3.4	Rahoituslaskelma	19
3.5	Kokonaistulot ja –menot	20
3.6	Riskien hallinta ja sisäinen valvonta	21
4.	TALOUSARVIO PALVELU- JA TEHTÄVÄALUEITTAIN	22
	Vaalit, Kunnanvaltuusto, Tarkastuslautakunta	22
	Kunnanhallituksen palvelualue	23
	Sivistyspalvelut	29
	Tekniset palvelut	36
	Maaseutupalvelut	40
	Lupa- ja valvontalautakunta	41
4.	HENKILÖSTÖSUUNNITELMA	43
5.	KONSERNIN TAVOITTEET	45

1. KUNTASTRATEGIA

Valtuusto hyväksyi Ristijärven kunnan kuntastrategian kesäkuussa 2018.

Kuntastrategiassa esitetään Ristijärven kunnan tavoitteet kaudelle 2018-2030. Kuntastrategian tavoitteet tarkennetaan vuosittain arvioitaviksi toimenpiteiksi kunnan talousarviossa.

Kuntastrategiassa määritellyt arvot

Kunnan toimintaa ohjaavat yhteiset arvot:

- turvallisuus ja luonnonläheisyys
- yhteisöllisyys ja luotettavuus
- yhteistyökyky ja avoimuus
- yritysystävällisyys

Visio: Koti keskellä kaunista Kainuuta!

Tavoitteet/päämäärät:

1. Elinvoimainen ja kehittyvä maaseutukunta

- Taajaman ja kylien yleisilme on siisti ja viihtyisä.
- Kunnasta löytyy tontteja ja hyväkuntoisia asuntoja eri elämänvaiheissa oleville ihmisille.
- Paikallisten yritysten kanssa tehdään yhteistyötä.
- Varhaiskasvatus ja perusopetus pidetään korkeatasoisena ja nykyaikaisena.
- Ristijärvi tukee paikallisia tapahtumia ja hyödyntää niitä markkinoinnissaan.
- Ristijärvi edistää sähköisten palveluiden ja tiedottamisen käyttöönottoa.

2. Hyvinvoiva kuntalainen

- Päivittäisen elämisen palvelut ovat kaikkien saavutettavissa.
- Liikuntapaikat ovat ajanmukaisia ja hyvässä kunnossa.
- Luontoon pääsemistä ja siellä tapahtuvaa turvallista liikkumista edistetään.
- Kulttuuripalvelut ovat asukaslähtöisiä, monipuolisia ja kaikkien saatavilla.
- Nuorilla on mielekästä tekemistä ja mahdollisuudet kokoontua turvallisessa ympäristössä vapaa-aikana.
- Kuntalaisten hyvinvointia ja aktiivisuutta kehitetään suunnitelmallisesti hyvinvointistrategian mukaisesti.

Kuntastrategian toteuttaminen

Talousarvio ja taloussuunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan.

Kunnan omistajapolitiikka määrittää valtuuston 14.3.2018 hyväksymässä konserniohjeessa. Kuntastrategia toimii myös lähtökohtana hyvinvointikertomuksen valmistelutyölle.

Strategian toteutumista seurataan osana talouden seurantaa ja yhteenveto toteumasta esitetään tilinpäätöskäsittelyn yhteydessä. Valtuusto päivittää strategian valtuustokauden alussa ja sitä tarkistetaan vuosittaisen raportoinnin yhteydessä. Mittareiden osalta pyritään selkeisiin, konkreettisiin ja mitattavissa oleviin tavoitteiden asetteluihin. Tuloksia arvioidaan pääsääntöisesti laadullisesti ja arviointia tuetaan tarvittaessa numeerisin vertailuin.

2. YLEISPERUSTELUT

2.1. Talouden yleinen kehitys

Valtiovarainministeriön taloudellisen katsauksen (syksy 2020) mukaan Suomen talous on supistunut kolme vuosineljännestä peräkkäin. Talouden tuotanto oli noin 6,5 % pienempi kuin vuoden 2019 kolmannella neljänneksellä. Suurin syyllinen talouden syöksyyn on covid-19-pandemia. Suomen talous oli kuitenkin ajautunut taantumaan jo ennen kuin pandemiaa. Valtiovarainministeriön kokonaistaloudellisen ennusteen mukaan talous on alkanut kasvaa kesän aikana ja kasvu jatkuu niin, että ensi vuoden talous kasvaisi keskimäärin runsaat 2,5 prosentin vauhtia.

Valtiovarainministeriön arvioin mukaan Suomen julkisen talouden rahoitus on pitkällä aikavälillä epätasapainossa, joka vastaa noin 3,5 prosenttia BKT:sta eli lähes 10 mrd. euroa v. 2024. Suurin syy rahoituksen epätasapainoon on väestön ikääntyminen, mikä kasvattaa sote-palvelujen tarvetta ja julkisia menoja nopeaa tahtia.

Velkasuhteen kasvun pysäyttäminen suhteessa BKT:hen on vastuullisen julkisen taloudenpidon lähtökohta ja pääministeri Marinin hallitus on päättänyt ohjelmasta, joka viimeistelmällä ja toimeenpanemalla tämä saavutetaan 2020-luvun aikana. BKT:n arvioidaan kasvavan 2,6 % vuonna 2021 ja 1,7 % v. 2022, kun vuonna 2020 BKT:n arvioidaan supistuvan 4,5 %.

Kuntatalouden näkymät ovat syksyllä 2020 poikkeuksellisen haastavat. Tilinpäätöstietojen mukaan kuntatalous jatkoi heikkenemistään vuonna 2019. Lisäksi yleinen taloudellinen kehitys kääntyi hienoiseen laskuun jo vuoden 2019 loppupuolella. Hallitus on tukenut kuntia useilla toimilla vuoden 2020 aikana akuutista kriisistä selviämiseen. Tukitoimet ovatkin kohentaneet kuntataloutta merkittävästi. Kuntatalouden haasteena on sopeutuminen kohti koronakriisin jälkeistä aikaa ja kohti normaalia rahoitusturvaa.

Vuoden 2021 talousarvioesityksessä valtio turvaa peruspalvelujen järjestämistä osoittamalla valtionosuuksiin 300 milj. euron lisäystä, josta 20 milj. kohdistetaan harkinnanvaraisen valtionosuuden korotukseen. Yhteisöveron jako-osuuden korotusta jatketaan vielä vuonna 2021. Lisäksi kuntakonsernin kertyneen alijäämän kattamiskauden väliaikaista pidentämistä koskevalla kuntalain muutoksella helpotetaan alijäämäisten kuntien tilannetta ja annetaan lisää aikaa talouden sopeuttamiselle.

Peruspalveluiden kehittämistä jatketaan hallitusohjelman mukaisesti. Kuntien uusiin tai laajeneviin tehtäviin ja velvoitteisiin osoitetaan täysimääräinen rahoitus, jolloin uudistusten toteuttaminen ei vaikuta kuntataloutta heikentävästi.

Oppivelvollisuusikä korotetaan 18 vuoteen. Hankkeeseen osoitetaan lisärahoitusta 22 milj. euroa vuonna 2021. Lisäksi oppilas- ja opiskelijahuollon palveluja perusopetuksessa ja toisella asteella vahvistetaan. *Vanhuspalvelujen* hoitohenkilöstön vähimmäismitoituksen nostamiseen kohdennetaan 53 milj. euroa vuonna 2021. Varhaiskasvatukseen kehittämiseen kohdennetaan 15 milj. euroa. *Varhaiskasvatustaksujen* alentaminen vähentää kuntien maksutuloja vuositasolla 70 milj. euroa. Muutos tulee voimaan 1.8.2021.

Sote-palvelujen asiakasmaksulain uudistaminen vähentää kuntien maksutuloja arviolta 17 milj. euroa vuonna 2021. Soteuudistusta valmistellaan. Uudistus siirtäisi sote-palvelut sekä pelastustoimen tehtävät kunnilta perustettaville hyvinvointialueille.

Keskeisiä lukuja keskipitkällä aikavälillä

Lähde: Valtiovarainministeriö: Taloudellinen katsaus syksy 2020

Prosenttia	2019	2020	2021	2022	2023
BKT, määrän muutos, %	1,1	-4,5	2,6	1,7	1,6
Työllisyysaste, %	72,5	71,2	71,0	71,5	71,8
Työttömyysaste, %	6,7	8,0	8,2	8,0	7,8
Kuntien ansiotaso, muutos %	3,4	1,9	2,6	2,0	2,2
Kuluttajahintojen muutos, %	1,0	0,4	1,2	1,4	1,5
Paikallishall. rahoitusjäämä/BKT	-1,1	-0,4	-1,0	-1,1	-1,0
Valtion velka suht. BKT:een, %	59,2	70,2	72,8	74,3	75,3

Kuntatalouden kehitysarvio

Lähde: Valtiovarainministeriö: Kuntatalousohjelma vuodelle 2021

	2019	2020	2021	2022	2023
mrd. euroa	TP				
Toimintakate	-29,8	-30,5	-32,0	-32,9	-34,0
Verotulot	23,0	23,6	24,6	24,7	25,4
Käyttötalouden valtionosuus	8,7	10,8	10,1	10,3	10,9
Tulorahoitus, netto	1,7	3,6	2,4	1,9	2,1
Vuosikate	2,2	4,1	3,0	2,4	2,6
Poistot	-2,9	-3,0	-3,1	-3,2	-3,3
Vuosikate-poistot	-0,7	1,1	-0,1	-0,8	-0,7
Nettoinvestoinnit	-4,0	-4,4	-4,5	-4,4	-4,3
Vuosikate-nettoinvestoinnit	-2,3	-0,8	-2,0	-2,5	-2,2
Lainakanta	21,9	23,0	25,3	28,1	30,6
Kassavarat	6,3	6,8	7,3	7,8	8,3

Työ- ja elinkeinoministeriön julkaiseman Alueelliset kehitysnäkymät –julkaisun mukaan Kainuun talous on viime vuosina kehittynyt erittäin positiivisesti ja kasvu jatkui vahvana koronakriisiin saakka. Koronan aiheuttamat rajoitustoimet ovat vaikeuttaneet elinkeinoelämää huomattavasti, mutta vaikutukset ovat Kainuussa jääneet hieman vähäisemmiksi muuhun maahan verrattuna ja toipuminen on ollut oletettua nopeampaa. Kainuun elinkeinorakenne on osoittautunut riittävän laaja-alaiseksi kriisistä selviytymiseen. Kajaanin seutukunta on kärsinyt koronakriisistä Kehys-Kainuuta enemmän. Tilanne kuitenkin vaihtelee huomattavasti toimialoittain ja yrityskohtaisesti.

2.2 Ristijärven kunta

2.2.1 Taloudelliset lähtökohdat

Ristijärven kunnan vuoden 2021 talousarvion laadinnassa lähtökohtana on palvelutason ylläpitäminen taloutta tasapainotettaessa. Vuonna 2020 suoritetuista kustannuksista vähentävistä toimenpiteistä huolimatta talous ei vielä tasapainotu. Kunnan merkittävin menoerä on Kainuun sotelle maksettava maksuosuus. Tämä muodostaa kunnan toimintakatteesta noin 66 %. Erityisen haasteen kunnan taloudelle aiheuttaa, että kunta ei juurikaan voi vaikuttaa kuin noin viidesosaan toimintakatteesta. Muut kustannukset tulevat muualta annettuina.

Ristijärven kunnan tasetilanne on kuitenkin vielä kohtuullinen, sillä kertynyttä ylijäämää vuoden 2019 tilinpäätöksessä on 1 272 800,86 euroa. Lisäksi kunnalla on aiemmin tehtyjä vapaaehtoisia varauksia 541 821,04 euroa. Konsernitaseessa on kertynyttä ylijäämää 1 095 166,15 euroa. Kunnan lainakanta oli vuoden 2019 lopussa 4053 euroa/as ja konsernilainaa oli 7130 euroa/asukas. Vuonna 2020 pitkäaikaista lainaa on nostettu 400 000 euroa. Vuoden 2020 lopussa kunnalla on rahalaitoksilta pitkäaikaista lainaa 2 905 000 euroa ja lyhytaikaista lainaa 1150000.

Vuoden 2021 valtionosuudet laskevat verrattuna vuoteen 2020. Vuoden 2020 valtionosuudet ovat 6 491 023 euroa. Vuoden 2020 talousarviossa valtionosuuksiksi on arvioitu 6,180 milj. euroa. Kuntaliiton marraskuun 2020 ennakkollisen laskelman mukaan kunnan valtionosuudet vuonna 2021 olisivat 6 165 552 euroa.

Kunnallisveroja arvioidaan tilitettävän 3 681 000 euroa, kiinteistöveroja 828 000 euroa ja yhteisöveroja 600 000 euroa.

Talousarvio vuodelle 2020

Toimintakate on -11 119 000 euroa, mikä on 483 994 euroa ja 4,4 prosenttia heikompi kuin vuoden 2019 tilinpäätöksessä ja 17 883 euroa heikompi kuin vuoden 2020 talousarviossa.

Talousarviovuoden nettoinvestoinnit ovat +85 000 euroa. Merkittävimmät investoinnit ovat reitistöjen rakentaminen (25.000 €) ja katuvalaistuksen uusiminen (20.000 €).

Tulo- ja menolajikohtainen tarkastelu

Toimintatuotot sisältävät myyntituotot, maksutuotot, avustukset ja muut tuotot.

Yhteensä ulkoisia toimintatuottoja arvioidaan saatavan yhteensä 3 379 861 euroa. Muiden kuin maatalouslomituksen osuus toimintatuloista on 1 166 708 euroa. Tässä on vähennystä vuoden 2020 talousarvioon verrattuna 192 696 euroa. Tästä ateriapalveluiden osuus on 121 090 euroa.

Myyntituotot, 2 672 906 euroa, vähenevät vuoden 2019 tilinpäätökseen verrattuna 129.475 euroa. Valtiolta saatavat lomituspalvelukorvaukset vähenevät 152.918 euroa. Muita merkittäviä myyntituottoja ovat ateriapalvelunmyynti ja kaukolämmön, joita kumpaakaan kunta ei itse tuota.

Maksutuotot, 371 500 €, koostuvat nekin pääosin lomituspalvelumaksuista (321 800 €). *Päivähoidon hoitopäivämaksut vähenevät vuoden 2019 65 700 eurosta 37 200 euroon*
Muista tuotot (734 777 €) koostuvat ulkoisista ja sisäisistä kiinteistöjen vuokratuloista.

Toimintakulut, yhteensä 14 864 596 €, kasvavat vuoden 2019 tilinpäätöksestä 105 586 €. Ristijärven kunnan osuus Kainuun soten kustannuksista laskee vuoden 2019 2,53 prosentista 2,49 prosenttiin vuonna 2021. Yksi prosentin sadasosa vaikuttaa kunnan maksuosuuteen noin 29.000 euroa. Talousarviossa Kainuun soten maksuosuudeksi on arvioitu 7.308 000 euroa. Summa perustuu Kainuun soten 290 800 000 euron nettokustannuksiin. Kainuun liiton maksuosuus säilyy ennallaan. Pelastuslaitoksen toiminnasta Kajaanin kaupungille maksettava maksuosuus kasvaa vuoden 2019 119 338 eurosta 167 800 euron vuonna 2021.

Kainuun sote – kuntayhtymän, Kainuun liiton ja pelastuslaitoksen maksut

	TP 2017	TP 2018	TP 2019	TA 2020	TS 2021
Kainuun Maakunta – ky / Kainuun Sote ky	7 365 420	7 077 000	7 353 572	7 373 703	7 308 000
Tukipalvelut	79 257	75 172	70 315	29 000	0
Kainuun liitto	44 054	43 750	43 738	43 301	43 400
Kainuun pelastuslaitos	120 275	128 380	119 338	128 727	167

Kainuun Sote ky ei tuota kunnalle tukipalveluita enää v. 2021. ICT-palvelut tuottaa Atea. TAHE-palvelut tuottaa Monetra Oulu Oy. TAHE-palveluihin on varattu 98 200 euroa ja ICT-palveluihin 40 000 euroa, mikä sisältää Atea Oy:n kustannukset samantasoisina, kuin millä Kainuun Sote on tuottanut palvelut.

Henkilöstökulut. Jo suoritettujen talouden tasapainottamistoimenpiteiden johdosta muut kuin maatalouslomituksen henkilöstökulut alenevat vuoden 2019 tilinpäätökseen verrattuna 218 000 euroa ja vuoden 2020 talousarvioon verrattuna 143 882 euroa. Virka- ja työehtosopimukset ovat voimassa 28,2,2022 saakka. 1.4.2021 tulee voimaan 1,0 prosentin yleiskorotus ja 0,8 prosentin paikallinen järjestelyrä.

Palvelujen ostoihin on varattu 8 619 446 euroa, mistä Kainuun soten osuus on 7 308 000 euroa. Muut palvelujen ostot ovat 2 311 446 euroa. Tästä suurimmat erät ovat matkustus- ja kuljetuspalvelut 498 300 € ja majoitus- ja ravitsemuspalvelut 369 600 €

Aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden oston on varattu 302 912 euroa. Tämä on 178 081 euroa vähemmän kuin vuonna 2019. Vähennys johtuu lähinnä elintarvikkeiden oston loppumisesta ateriapalveluihin.

Avustuksiin on varattu 297 800 euroa. Määrä sisältää muun muassa lasten kotihoidon tuen ja sen kuntalisän, vauvarahan ja avustuslainojen lyhennykset, tieavustukset sekä työmarkkinatuen kuntaosuuden.

Valtionosuudet ovat merkittävä osa kunnan tulorahoituksesta ja niiden aleneminen vaikuttaa suoraan kunnan rahoitusasemaan ja tulokseen, ellei muutosta saada kompensoitua tulo- ja/tai menorakennetta muuttamalla. Vuonna 2021 valtionosuuksia saadaan kuntaliiton ennakkollisen laskelman mukaan noin 325 000 euroa vähemmän kuin v. 2020. Lopulliset tiedot talousarviovuoden valtionosuuksista saadaan joulukuun lopussa.

Ennakkotieto vuoden 2021 valtionosuuksien määrästä (Lähde: Kuntaliitto 5.11.2020)

	Päätös 2020	Muutos 2021/2020	Arvio 2021	Arvio 2022	Arvio 2023
Verotulotasaus	947 362		974 505	898 000	907 000
Peruspalvelujen valtionosuus	5 897 122		5 579 526	5 897 122	5 897 122
Veromenetysten kompensaa- tio	814 451		861 470		
Lykkäyskompensaatio			-28 489		
Opetus- ja kulttuuritoimen vo	-246 955		-246 955	-246 955	-246 955
Yhteensä	6 491 023		6 165 552		

Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuus on arvioitu vuoden 2020 tasolle. Lopullinen määrä saadaan tietää vasta joulukuun lopulla.

Verotuloja arvioidaan saatavan kuntaliiton veroennustelaskelman mukaan yhteensä 3,9

prosenttia enemmän kuin vuonna 2020. Ristijärven kunnan kunnallisvertulojen perusteena olevien ansiotulojen määrän ennustetaan olevan 26,8 milj. euroa, missä on laskua v. 2020 verrattuna 1,9 prosenttia.

Yhteisöveroa arvioidaan saatavan talousarviovuonna 600 000 euroa, mikä on 120 000 euroa enemmän kuin vuoden 2020 ennuste. Muutos johtuu koronaviruksen aiheuttamasta kuntien jako-osuuden muutoksesta.

Kiinteistöverotuloja arvioidaan saatavan 828 000 euroa. Määrä säilyy vuosittain lähes vakiona ellei kiinteistöveroprosentteja muuteta. Yli 50 % kiinteistöverosta tulee voimalaitoksista, joiden kiinteistöveroprosentti on jo enimmäismäärässään.

Verotulojen tilitykset kunnalle vv. 2018 - 2023, 1000 €

	TP 2018	TP 2019	Enn 2020	Ts 2021	Ts 2022	Ts 2023
Kunnallisvero - %	21,50	21,50	21,50	21,50	21,50	21,50
Kunnallisvero	3 555	3 658	3 679	3 681	3 553	3 634
Kiinteistövero	818	837	826	828	828	828
Yhteisövero	443	456	480	600	532	509
Yhteensä	4 816	4 951	4 984	5 104	4 914	4 972
Efekttiivinen veroaste	13,32	13,32	13,43	13,33	13,41	13,55

Efekttiivinen veroaste kuvaa verovähennysten osuutta verotettavista tuloista eli kuvaa kunnan saamaa todellista tuottoa verotettavista tuloista.

Veroprosentit 2021

Kunnallisveron %	21,50
Kiinteistöveron taso, %	
*yleinen	1,10
*vakituinen asuinrakennus	0,55
*muut asuinrakennukset	1,55
*voimalaitos	3,10
* yleishyödyllinen yhteisö	0,00

Verorahoituksen kehitys

1000 euroa

	TP 2017	TP 2018	TP 2019	Enn 2020	TA 2021	Ts 2022	Ts 2023
Verotulot (tilitetyt)	5 082	4 816	4 951	4 984	5 104		
Valtionosuudet	6 081	5 777	6 051	6 115	6 166		
Yhteensä tilitykset	9 843	10 593	11 002	11 099	11 270		

Valtionosuudet 2021: Kuntaliitto xxxx

Lainarahoitus

Rahalaitoksilta otettujen pitkäaikaisten lainojen määrä vuoden 2020 lopussa on 2.905.000 euroa. Lisäksi konserniyhtiöltä otettua lainaa on jäljellä 576 487 euroa. Lyhytaikaista lainaa rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta on lisäksi 1.150.000 euroa. Rahalaitoslainojen kokonaismäärä vuoden 2020 alussa on 4.055 000 euroa. Pitkäaikaisten lainojen lyhennykset vuonna 2020 ovat 540 000 euroa ja korot arviolta 24.390 euroa.

Rahoituksen turvaamiseksi Ristijärven kunnalla on Kuntarahoituksen 2 500 000 euron kuntatodistusohjelma.

2.2.2 Talouden tasapainottaminen

Kunnan talous on ylijäämäinen tai vahvistuva, kun vuosikate kattaa sekä pitkäaikaisien lainojen lyhennykset sekä korvausinvestoinnit. Kunnan talous on tasapainossa, kun vuosikate kattaa poistot. Tasapainoisessa taloudessa tulorahoitus riittää paitsi toimintamenoihin myös pitämään palvelujen tuotantovälineet, kuten rakennukset ja verkostot, toimintakunnossa ilman lainanottoa tai omaisuuden myyntiä.

Kunnan talous ei kestä nykyisenkaltaista palvelurakennetta. Tulorahoituspohja ei kata toiminnan ja poistojen kustannuksia, Kunnan on tehtävä merkittäviä muutoksia palvelurakenteeseen turvatakseen kunnan itsenäisyys ja riittävät palvelut asukkaille.

Ristijärven kunnan talousohjelma 2020-2022. Kuntamaisema

Kunnan talous on heikkenevä, kun vuosikate on positiivinen, mutta tilikauden tulos negatiivinen. Kunnan talouden tila on heikko, kun vuosikate on negatiivinen. Ristijärven kunnan vuosikate oli vuoden 2018 tilinpäätöksessä negatiivinen.

Ristijärven kunnan talous on ollut 2017-2019 heikkenevä, koska tilinpäätös on ollut alijäämäinen. Yhteensä taseen ylijäämä on vähentynyt lähes 624 000 euroa. Vuoden 2020 tuloksen arviointiin liittyy talousarvion laadintavaiheessa vielä epävarmuustekijöitä. Tulosta parantavat kertaluonteiset myyntivoitot ja kesken vuoden tehdyt valtionosuuksien korotukset. Tuloslaskelman voidaan arvioida päättyvän tasapainoon tai lievästi ylijäämäiseksi.

Yhteistyössä Kuntamaiseman kanssa on vuonna 2020 laadittu Ristijärven kunnan talousohjelma 2020-2022. Osittain jo vuonna 2020 toimeenpantujen toimenpiteiden säästövaikutus vuosittain on seuraava:

	2020	2021	2022	2023
Säästötoimenpiteet yhteensä	292600	314500	362500	424500

Talousohjelmassa esitetyt toimenpiteet on huomioitu tässä talousarviossa ja –suunnitelmassa. Nämäkään toimenpiteet eivät riitä tasapainottamaan kunnan taloutta, vaan ennusteen mukaan kunnan taseessa vielä oleva ylijäämä tulee käytettyä vuonna 2025. Kuntalain mukainen konsernialijäämää koskeva kriisikuntakriteeri täyttyy vuonna 2027.

Talouden kehityksen suunnan kääntäminen edellyttää kriittistä menojen tarkastelua ja tiukkaa talouden pitoa; muutoksia toimintatavoissa ja –rakenteissa. Kuntiin kohdistuvat digitalisaatiovaatimukset hallinnossa ja palvelujen tuottamisessa edellyttävät kasvavia taloudellisia panostuksia, mutta niiden uskotaan lisäävän toimintojen tehostumista ja tuovan myös säästöjä samoin kuin uudet tavat tuottaa tuki- ja muita palveluja. Talouden tilan tarkastelua ei saa rajata pelkästään peruskuntaan, vaan kuntalain mukaan talouden tilaa tulee tarkastella koko kuntakonsernin osalta. On tarpeen tehdä ohjelma, jossa peruskunnan toiminnot ja palvelut käydään kriittisesti tarkastellen lävitse ja avoimin mielin etsitään vaihtoehtoja tuottaa palvelut kustannustehokkaasti. Myös henkilöstön luonnollisen poistuman yhteydessä tulee aina selvittää, onko tehtävä mahdollista hoitaa kuntien välisellä yhteistyöllä tai muulla ostopalvelulla vai palkataanko tilalle uusi henkilö mahdollisesti uudella tehtäväsivällöllä.

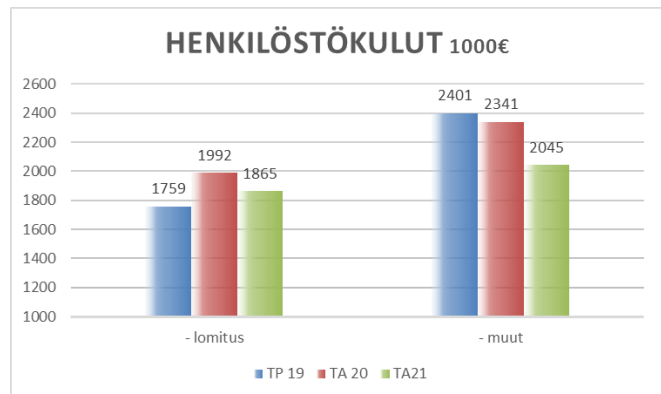
2.2.3 Henkilöstö

Vuoden 2019 lopussa kunnan henkilöstön määrä oli 102, mistä maatalouslomittajien osuus oli 52. Vakinaisten osuus henkilöstöstä oli 86, joista maatalouslomittajia 41. Henkilöstö palvelu- ja tehtäväalueittain on esitetty talousarviokirjan sivulla 49 olevassa taulukossa.

Palvelualue	TP 2019	TA 2020	TA 2021	josta määrä- aikaisia v. 2021
Hallinto ja tukipalvelut	13,5	4,5	3,9	
Sivistyspalvelut	32	31	25,88	1
Tekniset palvelut	4,5	7,5	6,9	
Maaseutupalvelut	52	131,5	107	70
Yhteensä ilman tukityöllistettyjä	102	174,5	143,68	

Henkilöstömenojen osuus ulkoisista käytötalousmenoista vuoden 2021 talousarviossa on 27,0 prosenttia. Vähennystä edellisestä vuodesta on 2,3 prosenttiyksikköä. Vähennys johtuu ateriapalvelujen siirtymisestä yksityiselle palveluntuottajalle ja sivistyspalvelujen henkilöstövähennyksistä.

Vuoden 2019 tlinpäätyksestä muut kuin maatalouslomitukseen henkilöstömenot vähentyvät 356 000 euroa. Tästä on ateriapalvelujen ulkoistuksen osuus 202 000 euroa. Muilta osin henkilöstömenot vähenevät 4,8 prosenttia.

Eläkemenoperusteinen eläkemaksu vuonna 2021 on Kevan lokakuussa ilmoittaman ennakkolaskelman mukaan 297 000 euroa.

Henkilöstöjohtamisen tavoitteena on henkilöstön tukeminen muutoksessa, työssä jaksamisen tukeminen muun muassa pyrkimällä mahdollisuuksien mukaan järjestämään osa-aikatyötä osittain työkykyisille. Pienen organisaation haasteena on korvaavien työtehtävien järjestäminen työssäjatkamisen tukemiseksi työkyvyn heikentyessä.

Henkilöstön omaehtoista kunnon ylläpitoa edistetään liikuntasetelin avulla. Työnantaja mahdollistaa henkilöstön osallistumisen työkykyä ylläpitäviin kuntoutuksiin. Virkistystoiminnassa henkilöstölle pyritään järjestämään kaksi TYKY-iltapäivää vuoden aikana. Henkilöstölle pidetään tarvittaessa tiedotustilaisuuksia sitä koskevista yhteisistä asioista. Etätöiden tekemisen periaatteet on vahvistettu..

2.2.4 Väestölliset lähtökohdat talousarviovuoteen 2021

Ristijärven kunnassa oli tilastokeskuksen syyskuun 2020 ennakkotilaston mukaan 1247 asukasta. Vuoden 2019 virallinen asukasluku oli 1272, joten asukasluku on laskenut yhdeksässä kuukaudessa 1,97 prosenttia ja määrällisesti 25 henkilöä.

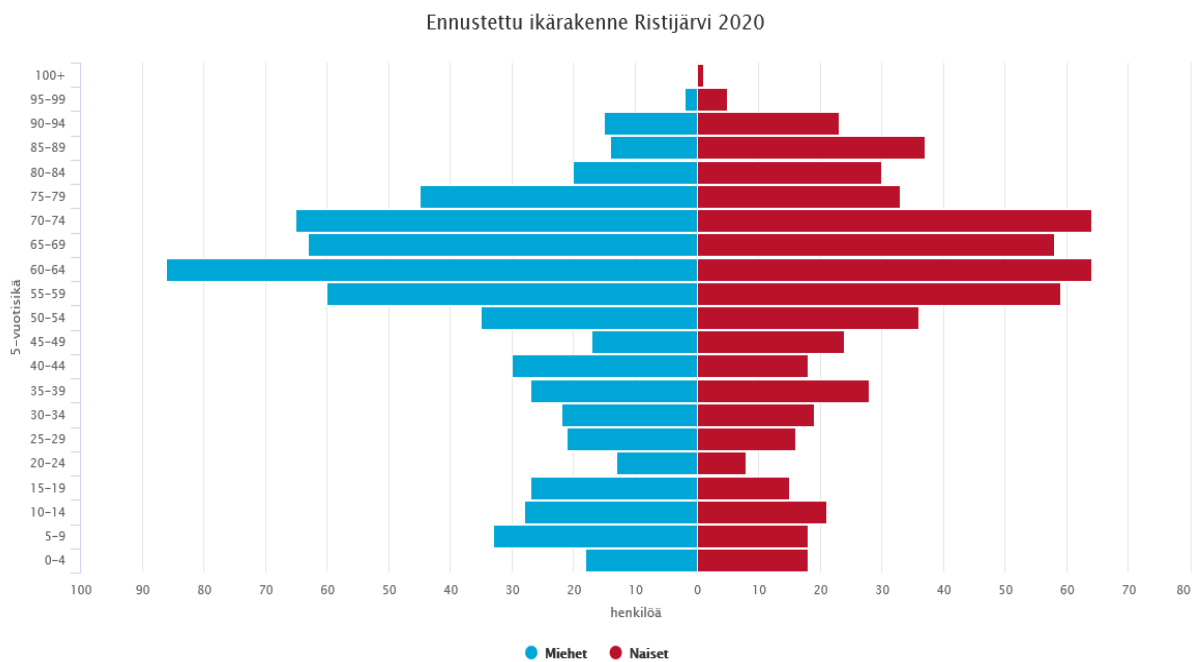
Tilastokeskuksen tilaston 17.4.2020 mukaan vuonna 2018 Ristijärven alueella työssäkäyviä oli 303 henkilöä, joista terveys- ja sosiaalipalveluissa oli 23,8 %. Maa- ja metsätaloudessa

työssä olevien osuus oli 18,5 %. Työvoiman määrä on Kainuun elokuun työllisyyskatsauksen mukaan oli 517 henkilöä, joista työttömien osuus oli 9,5 %.

Väestöennuste 2019 – 2035 (Tilastokeskus, ennuste v. 2019: vuodet 2025 - 2035)

	2019	Ennako väkiluku syyskuu 2020	2021	2025	2030	2035
Ristijärvi	1 272	1 247	1 240	1 149	1 091	1 043
Kajaanin seutu	51 986	51 464	50 822	49 467	48 887	46 378
Koko Kainuu	73 061	71 916	70 608	67 784	64 651	61 814

Ristijärven väestömäärän on arvioitu olevan oman ennusteen mukaan talousarviovuoden 2021 lopussa 1 240.

2.2.5 Työllisyys

TEM:n työllisyyskatsauksen mukaan Kainuussa oli lokakuun lopussa 3 120 työtöntä työnhakijaa, mikä on 198 henkeä enemmän (+7 %) kuin vuotta aiemmin. Kasvuprosentti oli selkeästi elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten (ELY) alueiden pienin. Seuraavaksi pienin kasvu oli Etelä-Savon 15 % ja koko maassa työttömyys lisääntyi 39 %.

TE-toimistoon ilmoitettiin lokakuun aikana 545 uutta avointa työpaikkaa, mikä on 9 % vähemmän (-54) kuin vuotta aiemmin. Monilla aloilla on ollut kuitenkin pitkään työvoimapula ja useisiin tehtäviin on vähemmän tai vain hieman enemmän työttömiä työnhakijoita kuin tarjolla olevia avoimia paikkoja. Vaikeinta oli löytää terveydenhuollon erityisasiantuntijoita – eli esimerkiksi lääkäreitä, hammaslääkäreitä ja eläinlääkäreitä –, teollisuustuotteiden kokoonpanijoita, siivoojia, terveydenhuollon asiantuntijoita – eli esimerkiksi sairaanhoitajia –, avustavia keittiö- ja ruokatyöntekijöitä, prosessityöntekijöitä sekä laskennan ja varastoinnin toimistotyöntekijöitä.

Kainuussa työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta oli 9,9 % eli 0,8 prosenttiyksikköä edellisvuotta enemmän. Osuus oli Kainuuta pienempi vain kolmella ELY-alueella ja koko maassa se oli 11,9 %, lisäystä vuoden takaisesta 3,3 prosenttiyksikköä.

Vuoden 2021 alussa aloittaa kuntakokeilu, jossa Ristijärven kunta on mukana. Kokeilussa osa TE-keskuksen hoitamista työvoimapalveluista siirtyy kuntien yhdessä hoidettavaksi. Kokeilun yhtenä kohderyhmänä ovat pitkäaikaistyöttömät ja vaikeasti työllistyvät sekä alle 30-vuotiaat. Ristijärvi jatkaa työllisyyden hoidon palvelujen ostamista Paltamon kunnalta yhdessä Hyrynsalmen kunnan kanssa.

Työttömät työnhakijat (lomautetut ml.) ja työttömyysaste sekä muutokset

(Lähde: ELY-keskus, Työllisyyskatsaus elokuu 2020)

	<i>joulukuu 2019</i>	<i>elokuu 2020</i>
Työttömät yht., josta	52	49
alle 25 –v. tyött.	8	0
yli 50 –v. tyött.	31	29
pitkäaikaistyöttömät	11	13
työttömyysaste, %	10,0	9,5
työllinen työvoima	521	517

2.3 Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

Ristijärven kunnassa painopiste tulee tulevina toimintavuosina olemaan kaikenikäisten kuntalaisten monipuolisen hyvinvoinnin tukeminen ja edistäminen. Ennaltaehkäisevällä työllä niin varhaiskasvatuksessa, perusopetuksessa, nuoriso-liikuntatoimessa, kirjasto-kulttuuripalveluissa, kolmannen sektorin toiminnoissa sekä yhdyskuntasuunnittelussa saadaan helpommin hyviä tuloksia aikaan, kuin sairauden hoidolla ja kuntouttamisella, jotka ovat kalliita vaihtoehtoja sekä kunnalle että yksilölle. Vaikka hyvinvointikertomus nostaa esille usein pahoinvointia, tärkeintä on kunnan taholta suunnitella hyvinvointia lisäävää toimintaa.

Liikunnan, liikkumisen ja liikunnallisen elämäntavan edistämiseen pyritään jatkuvalla kunnan, kansalais- ja musiikkiopiston, seurakunnan ja järjestöjen yhteistyöllä mm. erilaisen kerhotoiminnan ja tapahtumien suunnittelussa. Pyrimme yhdessä luomaan tapahtuma- ja kerhotarjonnan, jossa kaikenikäisille ja eri asioista kiinnostuneille ihmisille saadaan heidän hyvinvointiaan lisääviä palveluita. Kunta pyrkii toteuttamaan ns. Suomen mallia tarjotakseen monipuolisia harrastusmahdollisuuksia lapsille ja nuorille osana hoito- ja koulupäivää. Erityistä huomiota kiinnitetään siihen, että matalan kynnyksen digi-, harrastus- ja muita palveluja on saatavilla kaikille kuntalaisille. Kunta pitää huolen myös siitä, että kaikilla oppilailta on mahdollisuus osallistua mahdolliseen etätöskentelyyn takamalla heille riittävät etätöskentelyvälineet ja -mahdollisuudet sekä tukitoimet, ellei opiskelu kotona onnistu.

Kuntalaisille pyritään tarjoamaan riittävät matalan kynnyksen palvelut päihde- ja mielenterveyspalveluista sekä helposti ja anonyymisti saavutettavat sosiaalitoimen palvelut.

Liikuntaan ja terveisiin elämäntapoihin pyritään kannustamaan kuntalaisia pitämällä kunnan liikuntaolosuhteet, salivuorot, lähiliikuntapaikat ja ulkoilualueet ja -reitit helposti tavoitettavissa olevina matalan kynnyksen toimintana. Kunta tukee mahdollisuuksiensa mukaan hyvinvointia lisäävää toimintaa.

Päätetyt pitkän aikavälin toimenpiteet kunnassa ja seuranta:

- 1. Kunta, seurakunta ja kolmannen sektorin toimijat kokoontuvat säännöllisesti vuosittain yhteen hyvinvointiasioiden kehittämiseksi kunnassa. Vuosittain järjestetään vähintään yksi kokoontuminen, jonka pöytäkirja esitellään kunnanhallitukselle.**
- 2. Kunta panostaa omien liikuntakohteidensa ja terveyden edistämistapahtumiensa tiedottamista. Kunnan tiedotusryhmä seuraa asiaa.**
- 3. Kunta alkaa julkaisemaan kuukausittain vaihtuvia jumppavideoita omilla sivuillaan ja facebookissa. Videoissa huomioidaan kaikki ikäryhmät. Kunnan vapaa-aikatoimi ottaa vastuun siitä, että kuukausittain vaihtuvat videot kunnan nettisivuille saadaan aikaiseksi ja ne päivitetään säännöllisesti.**

4. Kunnan kaikki toimialat sitoutuvat kuulemaan omia asiakasryhmiään heitä koskevissa päätöksenteoissa. Ennakkovaikutusten arviointia käytetään osana kunnan työskentelyä. Jokainen toimiala raportoi kuntalaisten osallistamisesta tilinpäätöskertomuksessa.

Kuntalain (22 §) mukaan valtuuston on pidettävä huolta siitä, että kunnan asukkailla ja palvelujen käyttäjillä on edellytykset osallistua ja vaikuttaa kunnan toimintaan. Kunta voi vapaasti päättää siitä, miten se tämän velvollisuutensa käytännössä toteuttaa.

Osallistumista ja vaikuttamista voidaan edistää erityisesti

- järjestämällä keskustelu- ja kuulemistilaisuuksia sekä kuntalaisraateja
- selvittämällä asukkaiden mielipiteitä ennen päätöksentekoa
- valitsemalla palvelujen käyttäjien edustajia kunnan toimielimiin
- järjestämällä mahdollisuuksia osallistua kunnan talouden suunnitteluun
- suunnittelemalla ja kehittämällä palveluja yhdessä palvelujen käyttäjien kanssa
- tukemalla asukkaiden, järjestöjen ja muiden yhteisöjen oma-aloitteista asioiden suunnittelua ja valmistelua

5. Kunta toteuttaa vuosittain kuntalaisille hyvinvointikyselyn osana kunnan talousarvio- ja kehittämistyötä. Kysely pyritään tekemään useita kanavia käyttäen, jotta mahdollisimman moni kuntalainen voi siihen osallistua. Kyselyn toteuttamisesta vastaavat hyvinvointikoordinaattorit.

Hyvinvointikertomuksen tavoitteena on tuoda esille, miten kunnallisessa päätöksenteossa hyvinvointiin liittyvien indikaattorien tuloksista ilmenevä ihmisten hyvin- ja pahoinvointi huomioidaan palveluissa. Painopistealueet mukailevat kuntastrategiaa. Tavoitteena ja päämääränä on hyvinvoiva kuntalainen. Tavoitteen saavuttamiseksi esitetyt toimenpiteet on kirjattu kuntastrategiaan Hyvinvoiva kuntalainen –otsikon alle. Hyvinvointikertomus on osa kunnan toimintakertomusta.

2.4 Talousarvion täytäntöönpano ja sitovuus

Hallintosäännön 56 §:n mukaan valtuusto hyväksyy talousarvion käyttötalousosassa palvelualue tai tehtäväaluekohtaiset sekä investointiosassa hankekohtaiset määrärahat, toimintatavoitteet ja tuloarviot. Valtuusto hyväksyy sitovuustason talousarvioon sisältyvänä määräyksenä. Kunnanhallitus hyväksyy erilliset talousarvion täytäntöönpano-ohjeet.

Määräys

Talousarvion sitovat määrärahat ilmenevät taulukosta Kokonaistulot ja menot sivulla 20. Hallintosäännön mukaiset palvelualueet ovat: Hallintopalvelut, sivistyspalvelut, tekniset palvelut ja maaseutupalvelut.

Seurannan helpottamiseksi tässä talousarviossa käytetään tilikartan mukaista kunnanhallituksen toimialueen palvelualuejakoa: Kunnanhallitus, sivistyspalvelut, tekniset palvelut ja maaseutuhallinto.

Investointien määrärahan sitovuustaso on hallintosäännön mukaisesti hankekohtainen. Rahoituslaskelma on valtuustoon nähden sitova.

Palvelu- ja tehtäväalueittain esitetyt toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2021 ovat valtuustoon nähden sitovia.

Talousarvion muutokset ja toimivalta muutoksiin

Kunnanhallitus hyväksyy talousarvioon perustuvat palvelualueiden käyttösuunnitelmat. Tehtäväaluekohtaiset käyttösuunnitelmat hyväksyy palvelualueen päällikkö. Kunnanhallitus voi siirtää talousarvion täytäntöönpanoon liittyvää toimivaltaa alaiselleen toimielimelle ja/tai viranhaltijalle. (hs 56,1 §)

Talousarvioon tehtävistä sitovien määrärahojen, tuloarvioiden ja tavoitteiden muutoksista päättää valtuusto.

Kunnanhallitus päättää hyväksymänsä käyttösuunnitelman muutoksista.

Maksuvalmiuden turvaaminen

Ristijärven kunnalla on Kuntarahoitus Oyj:n kuntatodistusohjelma lyhytaikaisen rahoituksen hankkimista varten. Kunnanvaltuusto on hyväksynyt lyhytaikaisen lainan limiitiksi 2,5 milj. euroa, mikä tarkoittaa, että kunnalla voi olla samanaikaisesti nostettuna lyhytaikaista lainaa edellä mainittu määrä.

Kainuun Etu Oy

Kainuun kunnat (Hyrnsalmi, Kajaani, Kuhmo, Paltamo, Puolanka, Ristijärvi, Sotkamo ja Suomussalmi) ovat sopineet Kainuun Etu Oy:n toiminnan lopettamisesta. Kunnat ovat sitoutuneet rahoittamaan loppuun keskeneräiset kaksi hanketta.

Sopimuksen mukainen vuosittainen rahoituksen enimmäismäärä on ollut 200 000 euroa vuonna 2019 ja 200 000 euroa vuonna 2020

3. TALOUS

3.1 Talousarvion toimintakate palvelualueittain (ei sisällä tp-vuoden vyörytyseriä)

1000 €

	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Vaalit					
TOIMINTATUOTOT	4 893	0	-0	0	4
TOIMINTAKULUT	-7 756	0	-7 951	0	-7
TOIMINTAKATE	-2 863	0	-7 951	0	-3
Kunnanvaltuusto					
TOIMINTAKULUT	-11 819	-16 229	-14 751	-14	-14
TOIMINTAKATE	-11 819	-16 229	-14 751	-14	-14
Tarkastuslautakunta					
TOIMINTAKULUT	-9 324	-11 020	-10 267	-11	-11
TOIMINTAKATE	-9 324	-11 020	-10 267	-11	-11
Kunnanhallitus					
TOIMINTATUOTOT	556 405	416 641	266 400		
TOIMINTAKULUT	-1 330 413	-1 552 126	-1 464 869		
TOIMINTAKATE	-774 008	-1 135 485	-1 198 469		
Maakunnallinen yhteistoi- minta					
TOIMINTAKULUT	-7 535 844	7 559 190	-7 491 400		
TOIMINTAKATE	-7 535 844	7 559 190	-7 491 400		
Sivistyspalvelut					
TOIMINTATUOTOT	147 575	193 409	98 284		
TOIMINTAKULUT	-2 259 351	-2 193 307	-2 107 041		
TOIMINTAKATE	-2 111 776	-1 999 898	-2 008 757		
Tekniset palvelut					
TOIMINTATUOTOT	1 318 484	1 114 928	1 167 759		
TOIMINTAKULUT	-1 516 496	-1 508 431	-1 508 399		
TOIMINTAKATE	-198 012	-374 187	-340 640		
Maaseutupalvelut					
TOIMINTATUOTOT	2 073 644	2 360 546	2 213 153		
TOIMINTAKULUT	-2 084 214	-2 398 057	-2 242 903		
TOIMINTAKATE	-10 570	-37 511	-29 750		
Lupa- ja valvontalautakunta					
TOIMINTAKULUT	-789	-3 362	-2 800		
TOIMINTAKATE	-789	-3 362	-2 800		

	TP 2019	TA 2020	TA 2021
Toimintakate yhteensä	-10 655 006	-11 136 883	11 104 785
*muutos tp 2019 %		4,52	4,22
*muutos ta 2020 %			-0,29

3.2 TULOSLASKELMA

Ajettu: 03.12.2020 00.49.12	Toteuma	Budjetti	Budjetti		
	2019	2020	2021		
MYYNITUOTOT	2 729 525	2 848 416	2 600 050		
MAKSUTUOTOT	415 564	386 700	371 500		
AVUSTUKSET JA TUET	96 196	177 155	39 270		
MUUT TOIMINTATUOTOT	862 719	747 462	734 777		
TOIMINTATUOTOT	4 104 004	4 159 733	3 745 596		
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN					
PALKAT JA PALKKIOT	-3 187 008	-3 277 343	-2 936 298		
HENKILÖSTÖKULUT	-3 187 008	-3 277 343	-2 936 298		
ELÄKEKULUT	-870 146	-927 754	-852 056		
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-160 374	-183 074	-156 459		
HENKILÖSTÖKORVAUKSET	57 195	55 100	35 150		
HENKILÖSIVUKULUT	-973 325	-1 055 728	-973 365		
HENKILÖSTÖKULUT YHT.	-4 160 334	-4 333 071	-3 909 662		
ASIAKASPALVELUJEN OSTOT	-9 293 201	-9 737 422	-9 619 496		
MUIDEN PALVELUJEN OSTOT					
PALVELUJEN OSTOT	-9 293 201	-9 737 422	-9 619 496		
OSTOT TILIKAUDEN AIKANA	-660 568	-531 726	-428 512		
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-660 568	-531 726	-428 512		
AVUSTUKSET KOTITALOUKSILLE					
AVUSTUKSET YHTEISÖILLE	-241 881	-297 800	-292 200		
AVUSTUKSET	-241 881	-297 800	-292 200		
VUOKRAT					
MUUT TOIMINTAKULUT	-403 026	-396 598	-600 511		
MUUT TOIMINTAKULUT	-403 026	-396 598	-600 511		
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-14 759 010	-15 296 616	-14 850 381		
TOIMINTAKATE	-10 655 006	-11 136 883	-11 104 785		
VEROTULOT	4 950 993	4 985 000	5 104 000		
VALTIONOSUUEDET	6 051 285	6 114 840	6 165 552		
KORKOTUOTOT	8 927	9 840	9 000		
MUUT RAHOITUSTUOTOT	20 658	3 700	4 000		
KORKOKULUT	-28 089	-34 000	-24 390		
MUUT RAHOITUSKULUT	3 598	-850			
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	5 093	-21 310	-11 390		
VUOSIKATE	352 364	-58 353	153 377		
SUUNNITELMAN MUK.POISTOT	-460 746	-413 102	-431 816		
ARVONALENTUMISET	-7 996				
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-468 742	-413 102	-431 816		
SATUNNAISET ERÄT					
POISTOERON LIS (-) TAI VÄH (+)	74 161	74 000	74 000		
16131	74 161	74 000	74 000		
TULOSLASKELMA	-42 217	-397 454	-204 438		

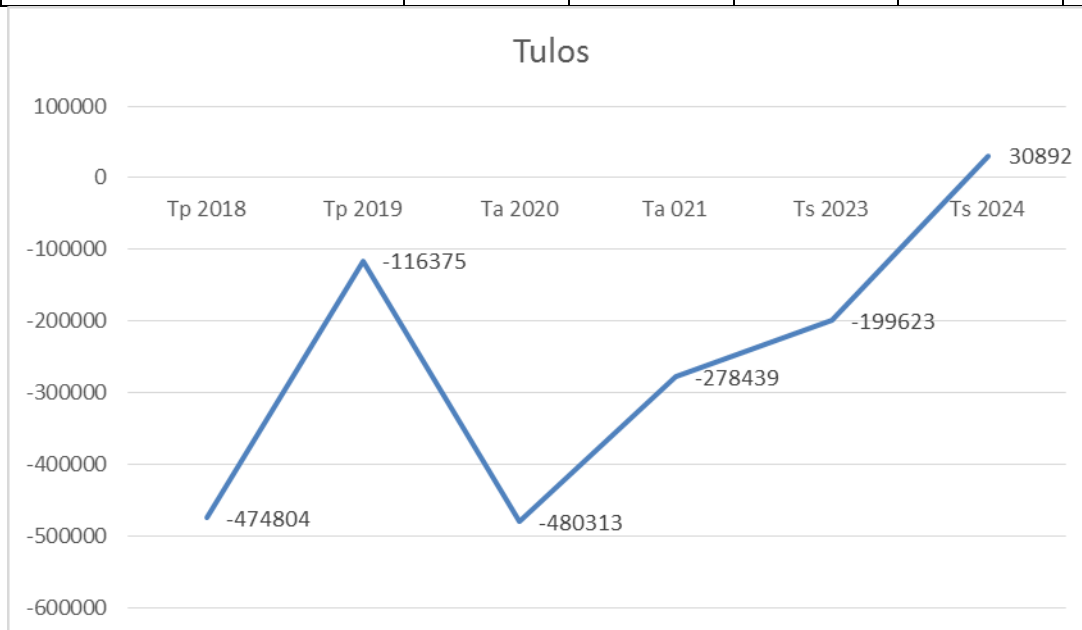
Tavoitteet ja tunnusluvut

	Toteuma	Budjetti	Budjetti	PTS	PTS
	2019	2020	2021	2022	2023
Toimintatulot / toimintamenot %	24,3	27,19	24,46		
Vuosikate / poistot %	75,2	-14,3	35,52		
Vuosikate, euro/asukas	277	-45	124		
Kertynyt yli-/alijäämä	1272801	875346	670908		
Asukasmäärä vuoden lopussa	1271	1272	1240		

Seuraavassa taulukossa on tavoitteellinen taloussuunnitelma vuosille 2022-23. Taulukossa on oletettu Kainuun soten maksuosuuden säilyvän vuoden 2021 talousarvion tasolla. Kunnallisveroprosenttia on korotettu 0,5 prosenttiyksiköllä vuonna 2022. Hallinnon, sivistyspalvelujen ja teknisten palvelujen nettokustannusten oletetaan laskevan kolme prosenttia vuosittain. Vuosituloksen jälkeen kirjataan vielä poistoero, joka viime vuosina on tuottanut noin 74.000 euroa vuositulosta paremman ylijäämä/alijäämä –tuloksen.

Tavoitteen saavuttamiseksi tehdään vuoden 2021 alkupuoliskolla yksityiskohtaiset toimenpiteet sisältävä suunnitelma. Ilman toiminnallisia muutoksia pitäisi veroprosenttia korottaa vielä yhdellä täydellä prosenttiyksiköllä.

	Tp 2019	Ta 2020	Ta 021	Ts 2022	Ts 2023
KÄYTTÖTALOUSOSA					
Vaalit	-2863	0	-7951	-4000	-4000
Valtuusto	-11819	-16229	-14751	-15000	-15000
Tarkastuslautakunta	-9324	-11020	-10267	-10000	-10000
Maakunnallinen yhteistoiminta	-7535844	-7559190	-7491400	-7491000	-7491000
Muu hallinto	-774008	-1135485	-1198469	-1162515	-1127639
Sivistyspalvelut	-2111776	-2008757	-2008757	-1948494	-1890039
Tekniset palvelut	-198012	-374187	-340640	-330421	-320508
Maaseutuhallinto	-10570	-37511	-29750	-30000	-30000
Lupa- ja valvontalautakunta	-789	-3362	-2800		
Toimintakate	-10655005	-11145741	-11104785	-10991430	-10888187
Verotulot	4950993	4985000	5104000	4998000	5063000
Valtionosuudet	6051285	6114840	6165552	6227000	6289000
Korkotulot	8927	9840	9000	9000	9000
Muut rahoitustulot	20658	3700	4000	4000	4000
Korkomenot	-28089	-34000	-24390	-30000	-30000
Muut rahoitusmenot	3598	-850	0	0	0
Vuosikate	352367	-67211	153377	216570	446813
Poistot	-468742	-413102	-431816	-413000	-413000
Tulos	-116375	-480313	-278439	-196430	33813

3.3. INVESTOINNIT

Hyödyke	Kustannusarvio yhteensä	TA 2021	TS 2022	TS 2023	Valtionosuus %	Valtionosuus 1 000 euroa
Muut pitkävaikutteiset menot						
Maa-alueet						
* Hankinta		-30 000	-30 000	-30 000		
* Myynti		30 000	30 000	30 000		
Osakkeet ja osuudet		0	0			
• Hankinta		-30 000	-30 000			
• Myynti		30 000	30 000	0		
Irtaimisto			-20 000	-20 000		
• yleiset hallintopalvelut						
• sivistyspalvelut						
• tekninen palvelualue						
Uudisrakentaminen ja peruskorjaus			0	0		
			0	0		
Rakennusten myynti			0	0		
			0	0		
Maa- ja vesirakenteet						
Virkistysalueet						
Reitistöt		-25 000				
Kunnallistekniikka			0	0		
Katuvalaistuksen uusiminen		-20 000	0	0		
Investointimenot, brutto		125 000				
Rahoitusosuudet						
Hyödykkeiden luovutus-tulot		60 000				
Investointimenot, netto		85 000				

3.4 RAHOITUSLASKELMA

1000 euroa

	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
TOIMINNAN RAHAVIRTA					
Vuosikate	352	-58	154		
Satunnaiset erät					
Tulorahoituksen korjauserät	-22	0,0			
TOIMINNAN RAHAVIRTA	333	-58	154		
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA					
Investointimenot	-400	-811	-105		
Rahoitusosuudet investointimenoihin	29				
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutus- tulot	23	873			
Käyttöomaisuuden myyntien tasearvo		0,0	60		
Myyntivoitot ja tappiot		0,0			
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-348	62	-45		
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-17	4	109		
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		-90	-11		
ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET	25	30	40		
Antolainasaamisten lisäykset	0	-10			
Antolainasaamisten vähennykset	25	40	40		
LAINAKANNAN MUUTOKSET	545	-140	-540		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	800	400	400		
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-505	-540	-540		
Lyhytaikaisten lainojen muutos	250	0			
OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSET					
Oman pääoman muutos	0	0			
MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET	-117				
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutos	0				
Vaihto-omaisuuden muutos					
Saamisten muutos	-29				
Korottomien velkojen muutos	146				
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	687	-90	-111		
RAHAVIRTOJEN MUUTOS	669	-86	-2		
Rahavarat kauden lopussa	2 027	1 941	998		
Rahavarat 1.1.	1 357	2 027	1000		

Maksuvalmiuden turvaamiseksi käytetään kuntatodistusohjelman lyhytaikaista lainaa. Pitkäaikaista lainaa voidaan ottaa lyhytaikaisen lainan muuttamiseen pitkäaikaiseksi tai sen rinnalla rahoitustilanteen vakauttamiseksi.

Valtuusto hyväksyy kunnanhallituksen pitkäaikaisen lainan lainanottovaltuudeksi 400 000 € vuodelle 2021. Kuntatodistusohjelman mukainen lyhytaikaisen lainan nostovaltuus on 2500000 euroa, josta vuoden alussa on käytetty 1 115 000 euroa..

3.5 KOKONAISTULOT JA –MENOT (SITOVAT MÄÄRÄRAHAT)

TALOUSARVION MÄÄRÄRAHAT JA TULOARVIOT YHTEENSÄ				
	Sito- vuus	Määrärahat	Tuloarviot	Netto
KÄYTTÖTALOUSOSA				
Vaalit	N	-7951	0	-7951
Valtuusto	N	-14751	0	-14751
Tarkastuslautakunta	N	-10267	0	-10267
Kunnanhallituksen palvelualue	N			
Kunnanhallitus ja maakunta-asiat	N	433424	0	433424
Maakunnallinen yhteistoiminta	N	-7491400	0	-7491400
Elinkeinopalvelut	N	-143883	0	-143883
Hallintopalvelut	N	-432826	4400	-428426
Maankäyttö- ja strategiaprosessi	N	-16700	0	-16700
Ateriapalvelut	N	-255900	249000	-6900
Työllisyyden hoito	N	-163819	13000	-150819
Joukkoliikenne	N	-18500	0	-18500
Sivistyspalvelut	N			
Hallinto	N	-36106	0	-36106
Varhaiskasvatus	N	-556602	36000	-520602
Perusopetus	N	-1299114	60964	-1238150
Vapaa-aikapalvelut	N	-89834	0	-89834
Kirjasto- ja kulttuuripalvelut	N	-124418	1320	-123098
				0
Tekniset palvelut	N			
Teknisten palveluiden hallinto	N	-130264	13500	-116764
Liikenneväylät ja tilapalvelut, josta	N	-1378135	1154259	-223876
Liikunta- ja virkistyspaikat	N			
Maaseutuhallinto	N	-2237020	2213053	-23967
Lupa- ja valvontalautakunta	N	-2800	0	-2800
TULOSLASKELMAOSA				
Verotulot	B		5104000	5104000
Valtionosuudet	B		6165552	6165552
Korkotulot	B		9000	9000
Muut rahoitustulot	B		4000	4000
Korkomenot	B	-24390		-24390
Muut rahoitusmenot	B			
<i>Vuosikate</i>				
INVESTOINTIOSA				
Maa-alueet	B	-30000	30000	0
Osakkeet ja osuudet	B	-30000	30000	0
Irtaimisto	B			
	B			
Reitistöt	B	-25000		-25000
Katuvalaistuksen uusiminen	B	-20000		-20000
<i>Investoinnit, yhteensä</i>		-105000	60000	45000

1) N = nettomääräraha, B= bruttomääräraha

3.6. RISKIEN HALLINTA JA SISÄINEN VALVONTA

Kunnan toiminnan riskejä ovat vahinkoriskit ja liiketoimintariskit. Vahinkoriskeihin kuuluvat henkiöstöön, omaisuuteen ja toimintaan liittyvät riskit.

Ristijärven kunta on varautunut riskeihin vakuutuksilla, jotka kattavat kunnan omaisuuteen kohdistuvat vahingot, kunnan toiminnasta ulkopuolisille aiheutuvat vahingot sekä kunnan omalle henkilöstölle työtehtävien suorittamisessa aiheutuvat vahingot. Vakuutusten ajanmukaisuus ja kattavuus tarkastetaan säännöllisesti vastuuhenkilöiden toimesta.

Kunnanhallitus on hyväksynyt 13.8.2018 sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeet, joissa määritellään mm. sisäisen valvonnan vastuutahot ja toimintaohjeita riskien välttämiseksi. Riskien hallinnan tehokkaan toteutuksen ehtona on, että riskiarviointi suoritetaan vähintään vuosittain arvioimalla, valvonnalla ja tarkastustoimien järjestämisellä. Riskit tulee arvioida palvelu- ja tehtäväalueittain. Kunnanhallitus vastaa kokonaisvaltaisen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja hyväksyy tehtävää varten ohjeet ja menettelytavat. Lisäksi kunnanhallitus hyväksyy sisäisen valvonnan suunnitelman.

Toimintakertomuksessa kunnanhallitus antaa tiedot siitä, miten sisäinen valvonta ja riskienhallinta on järjestetty sekä valvonnan keskeisistä johtopäätöksistä, kuten merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä. Myös konsernivalvonnasta tulee antaa selvitys.

Toiminnan toteutumisen valvonnan ohella sisäisen valvonta painottuu talousarvion toteutumisen seurannassa ja mahdollisiin poikkeamiin ajoissa reagoimiseen. Palvelu- ja tehtäväalueiden on seurattava oman toimialueensa toteutumista ja raportoitava viivyttämättä kunnanjohtajalle ja -hallitukselle merkittävistä odotettavissa olevista poikkeamista. Seurannassa on myös esim. pistokokein tarkistettava, että kirjaukset ovat oikein sekä kirjanpito- ja maksutapahtumien hyväksyminen on tehty voimassa olevien ohjeiden ja hallintosäännön mukaisesti.

Jos tilivuoden aikana havaitaan merkittäviä talouteen liittyviä riskejä, on riskeistä ja niiden hallintakeinoista välittömästi kunnanjohtajalle ja/tai kunnanhallitukselle.

4. TALOUSARVIO PALVELU- JA TEHTÄVÄALUEITTAIN

Laskennallisina kustannuksina poistot ja vyörytyserät (TP), poistot (TA ja Ts)

16110 VAALIT	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
TOIMINTATUOTOT	4 893	0	0	0	4 000
Henkilöstökulut	-5 969	0	-6 271	0	-6 271
Palvelujen ostot	-1 752	0	-1 580	0	-1 000
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-35	0	-100	0	-100
Muut toimintakulut	0	0	0	0	0
TOIMINTAKULUT	-7 756	0	-7 921	0	-7 371
TOIMINTAKATE	-2 863	0	-7 951	0	-3 373

Vahvistettu vaalien järjestämisaikataulu: Talousarviovuonna 2021 järjestetään kuntavaalit. Suunnitelmavuonna 2023 järjestetään eduskuntavaalit.

16111 KUNNANVALTUUSTO	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Henkilöstökulut	-7 826	-10 989	-10 800	-10 800	-10 800
Palvelujen ostot	-1 752	-3 550	-1 550	-1 550	-1 550
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-1 082	-1 190	-1 200	-1 200	-1 200
Muut toimintakulut	0	-500	-800	-800	-800
TOIMINTAKULUT	-11 819	-16 229	-14 350	-14 350	-14 350
TOIMINTAKATE	-11 819	-16 229	-14 350	-14 350	-14 350

Kunnanvaltuuston toimialaan kuuluu ylimmän poliittisen toimivallan käyttö kunnassa. Valtuusto määrittelee strategiat, arvot ja tavoitteet sekä myöntää resurssit edellä mainittujen asioiden toteuttamiseen. Valtuuston paikkaluku vaalikaudella 2019 – 2021 on 15. Huhtikuussa 2021 järjestetään kuntavaalit.

16121 TARKASTUSLAUTAKUNTA	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Henkilöstökulut	-2 730	-3 294	-3 600	-3 640	-3 640
Palvelujen ostot	-6 560	-7 300	-6 800	-6 800	-6 800
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-34	-270	-200	-200	-200
Muut toimintakulut	0	-157	-200	-200	-200
TOIMINTAKULUT	-9 324	-11 020	-10 800	-10 840	-10 840
TOIMINTAKATE	-9 324	-11 020	-10 800	-10 840	-10 840

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on huolehtia kuntakonsernin hallinnon ja talouden tarkastuksen yhteensovittamisesta. Lautakunta valmistelee valtuuston päätettäväksi hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat sekä arvioi, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset kunnan ja kuntakonsernin tavoitteet toteutuneet.

Tilintarkastusyhteisönä on ollut valtuustokaudella 2017 – 2021 BDO Auditor Oy Ab ja vastuullisena tilintarkastajana Tiina Mikkonen-Brännkärr. Tarkastuslautakuna valmistelee tarkastusyhteisön valinnan valtuustokaudelle 2021 – 2025.

KUNNANHALLITUKSEN PALVELUALUE**Kunnanhallituksen tehtäväalueet ja toimintayksiköt yhteensä**

Talous	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022 1 000 €	TS 2023 1 000 €
TOIMINTATUOTOT	559 408	416 641	266 400	266	266
Henkilöstökulut	-700 091	-632 528	-569 249	572	572
Palvelujen ostot	- 7 826 676	-8 198 220	-8 159 920	8334	8482
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-139 578	-51 720	-17 850	18	18
Avustukset	-133 657	-160 200	-148 200	148	148
Muut toimintakulut	-69250	-68 648	-61 050	61	61
TOIMINTAKULUT	-8 869 261	-9 111 316	-8 956 269	9134	9281
TOIMINTAKATE	-8 309 852	-8 694 675	-8 689 869	8867	9015

Toimintayksikkö: Kunnanhallitus
Vastuuhenkilö: Kunnanjohtaja

Toiminta-ajatus:

Kunnanhallitus johtaa kunnan toimintaa ja vastaa sille lainsäädännössä määräytyistä tehtävistä. Ristijärven kunnanhallitus toimii myös

- maapolitiikan ja kaavoituksen ohjauksesta ja toteutuksesta vastaavana toimielimenä
- väestönsuojeluviranomaisena
- asuntoasioista vastaavana viranomaisena
- ulkoilulain mukaisena kunnan leirintäalueviranomaisena
- kunnan ehkäisevästä päihdetyöstä vastaavana viranomaisena
- lasten päivähoidosta vastaavana viranomaisena, ja
- tuoteturvallisuusviranomaisena

Talous	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022 1 000 €	TS 2023 1 000 €
TOIMINTATUOTOT	23 192	200	0	0	0
Henkilöstökulut	-123 938	-141 118	-138 727	-143 040	-143 040
Palvelujen ostot	-199 429	-194 570	-234 130	-234 130	-234 130
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-4 095	-2 420	-4 950	-4 950	-4 950
Avustukset	-27 060	-46 600	-23 000	-23 000	-23 000
Muut toimintakulut	-30 979	-35 290	-32 435	-32 435	-32 435
TOIMINTAKULUT	-385 501	-419 998	-433 242	-437 555	-437 555
TOIMINTAKATE	-362 309	-419 798	-433 242	-437 555	-437 555

Palvelualue käsittää seuraavat tehtäväalueet: kunnanhallitus, pelastuslaitos, verotuskustannukset, avustuslainat ja vanhusneuvosto.

Vanhusneuvosto	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Henkilöstökulut		-800	-800	-800	-800

Palvelujen ostot		-400	-400	-400	-400
Aineet, tarvikkeet, tavarat		-70	-100	-100	-100
Muut toimintakulut		-500	-100	-100	-100
TOIMINTAKULUT	-825	-1 770	-1 400	-1 400	-1 400
TOIMINTAKATE	- 825	-1 770	-1 400	-1 400	-1 400

Maksusuudet	TP 2019	TA 2020	TA 2021
Pelastuslaitos	-119 338	-128 727	-167 800

Tavoitteet vuodelle 2021

Tavoite	Mittari	Mittarin tavoitearvo
Talouden tasapaino	Vuosittainen ylijäämä	Vuosille 2022-2024 laadittava taloussuunnitelma on tasapainossa ja siinä esitetään konkreettiset toimenpiteet tasapainon saavuttamiseksi.
Hyvinvoiva kuntalainen	Hyvinvointikertomus	Hyvinvointikertomuksessa seurattavat mittarit kehittyvät myönteisesti.

Toimintayksikkö: Maakunnallinen yhteistoiminta

Talous	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022 1 000 €	TS 2023 1 000 €
TOIMINTATUOTOT	0	0	0	0	0
Henkilöstökulut	-138 534	-141 880	-140 000	-140 000	-140 000
Palvelujen ostot	-7 397 310	-7 367 310	-7 351 409	-7 351 409	-7 351 409
TOIMINTAKULUT	-7 535 844	-7 559 190	-7 491 400	-7 491 400	-7 491 400
TOIMINTAKATE	-7 535 844	-7 559 190	-7 491 400	-7 491 400	-7 491 400

Maksusuudet	TP 2019	TA 2020	TA 2021
Kainuun Sote ky	7 353 572	7 374 000	7 308 000
Kainuun liitto	43 738	43 300	43 400

Toimintayksikkö:
Vastuhenkilö:

Hallintopalvelut
Hallintopäällikkö

Toiminta:

Hallintopalvelut tuottaa keskitetysti kunnan organisaation tarvitsemat hallinnon tukipalvelut siltä osin kuin ne tuotetaan itse. Monetra Oy tuottaa kunnan ohjeiden mukaisesti talous- ja henkilöstöhallinnon tukipalveluja. ICT-palveluja tuottaa on Atea Oy.

Tavoitteet vuodelle 2021

Tavoite	Mittari	Mittarin tavoitearvo
Asianhallinnan kehittäminen	Dynasty 10 käyttö	Dynasty 10 –ohjelmiston kaikki osiot ovat päivittäisessä työkäytössä. Entisen Y-aseman käyttö ei enää tarpeen.
Tilinpidon kehittäminen	Eri vaatimusten yhteensovittaminen.	Kirjanpidon kustannuspaikka- ja toimintayksikkörakenne on hallintosäännön ja tilastoinnin vaatimusten mukainen.

Talous	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022 1 000 €	TS 2023 1 000 €
TOIMINTATUOTOT	5 904	5 000	4 400	4 400	4 400
Henkilöstökulut	-183 002	-197 138	-221 831	-218 622	-218 622
Palvelujen ostot	-87 692	-206 110	-184 390	-184 390	-184 390
Aineet, tarvikkeet, tavarat	- 3 760	-5 400	-9 800	-9 800	-9 800
Muut toimintakulut	-14 535	-18 908	-16 805	-16 805	-16 805
TOIMINTAKULUT	-288 988	-427 556	-432 826	-432 826	-432 826
TOIMINTAKATE	-283 085	-422 556	-428 426	-428 426	-428 426

Tehtäväalue käsittää hallintopalvelun, asiointipisteen ja henkilöstöhallinnon. Talousarviossa on varauduttu lyhytaikaisen lisähenkilöresurssin käyttöön. Teknisiin palveluihin on kohdennettu hallintopalvelujen yhden henkilön henkilöstöresurssia 40

Tahe-palvelut tuottaa Monetra Oulu Oy ja ICT-palvelut Atea Oy. Arvoidut vuoden 2021 kustannukset sisältyvät palvelujen ostojen määrärahaan.

Tavoitteet suunnitelmavuosille 2022 – 2023

1. Tiedonhallintalain mukaiset toimenpiteet suoritettu

Toimintayksikkö: Elinkeinopalvelut
Vastuhenkilö: Kunnanjohtaja

Toiminta-ajatus:

Kunnan elinkeinotoimintaa johtaa kunnanhallitus. Käytännön kehittämistyötä johtaa kunnanjohtaja. Kehityspäällikön työpanos on suunnattu kunnan yrityskontaktien, markkinoinnin, tapahtumien, yritysenteistöjen ja matkailun toimenpiteisiin. Kunnan yritys- ja hanketoiminnan yhteistyökumppaneita ovat KAMK, Kainuun Liitto, yrittäjäjärjestöt, ELY ja TE-keskus. Kunta verkostoituu paikallisen yrittäjäjärjestön sekä yksittäisten yrittäjien ja toimijoiden kanssa.

Kunta avustaa yrittäjiä hyödyntämään rahoitusmahdollisuuksiaan ja tukee yrittäjien koulutus- ja markkinointiosaamista. Kunta tarjoaa vahvistetaan kunnan kehittämistoimenpiteiden avulla, joihin kunta panostaa kuntamarkkinoinnin, kunnassa järjestettävien tapahtumien ja erillisten hankkeiden avulla. Kunta tukee yritystoimintaa kuntastrategian mukaisesti.

Kunnan elinkeinotoimen yhtenä tavoitteena on maaseudun pk-yrityksien ja hankkeiden etsiminen, yrittäjyyden tukeminen, uusien yritysten syntyminen ja yritysten sukupolvenvaihdokset. Kunta

toimii linkkinä yrittäjien ja elinkeinojen kehittäjien välillä, tavoitteena myönteisen yritysilmapiirin luominen.

Tavoitteet 2021

Tavoite	Mittari	Mittarin tavoitearvo
Yritystoiminnan vahvistaminen	Yritysten lukumäärä	Yritysten lukumäärän säilyminen vähintään nykyisessä määrässä
Myönteisen yritysilmapiirin luominen ja ylläpitäminen	Kontaktit ja tilaisuudet yrittäjien kanssa, osallistujien lukumäärä/tilaisuus	1-2 tilaisuutta/v, joihin osallistuu enemmän kuin 5 yrittäjää/tilaisuus

Suunnitelmavuodet 2022 – 2023, tavoitteet

- 1) Järjestetään yrittäjille tontteja ja tiloja.
- 2) Vahvistetaan Viitostien varrelle sijoittuvien yritysten kasvua (Saukkovaaran ja Ristijärven pirtin alueiden kehittäminen).

Talous	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022 1 000 €	TS 2023 1 000 €
TOIMINTATUOTOT	200	0			
Henkilöstökulut	-28 695	-28 903	-27 573	- 29	- 29
Palvelujen ostot	-50 372	-83 050	-82 500	- 83	- 82
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-1 448	-1 200	-1000	- 1	- 1
Avustukset	-16 000	-24 000	-24 000	- 24	- 24
Muut toimintakulut	-1 159	-9 673	-8 810	- 9	- 9
TOIMINTAKULUT	-97 674	-146 826	-143 883	- 147	- 146
TOIMINTAKATE	-97 474	-146 826	-143 883	- 147	- 146

Elinkeinotoimen talousarvion kuluina ovat kehittämisspäällikön palkkakustannukset, kehittämisen ostopalvelusopimukset, varaukset hankerahoitukseen voimassa olevista hankerahoitussitoumuksista. Lisäksi määrärahaa on varattu kunnan markkinointiin. Varaus avustuksiin OK Seniorisillalle liikuntatalo Virtaalan ylläpitoon ja Kulttuuritapahtuma ry:lle (Veisuufestivaali). Kainuun kunnat ovat luopuneet Kainuun Etu Oy:n rahoittamisesta v. 2021 lähtien. Yhteistyö KAMK:n kanssa laajenee. Kainuun kunnat ja KAMK rahoittavat yhdessä kuntayhteyshenkilön. Kunta osallistuu harkinnan mukaan KAMK:n projekteihin.

Osallisuushankkeet ja maksuosuudet:

	Hanke / maksuosuus	Maksu, €
Elävä Kainuu Leader ry	Hankerahoitus	6519
KAMK (Kainuun Etu Oy:n hankkeet)	Invest in Kainuu ja I4B Ideasta bisnekseksi	1565
KAMK	Kunta-asiamiehen maksuosuus	1583
KAMK -hankkeet	Joiku ym. tulevat hankkeet	5000

Toimintayksikkö: Maankäyttö- ja strategiaproessi
Vastuuhenkilö: Kunnanjohtaja

Toiminta-ajatus: Kunta harjoittaa aktiivista maapolitiikka. Tavoitteena on maankäytön ja asumisen edellytysten toteutuksella, kuten kaavoittamalla ja kunnallisteknisellä rakentamisella ja suunnittelulla toteuttaa vetovoimaisia asunto- ja yritystontteja.

Tavoitteet 2021

Tavoite	Mittari	Mittarin tavoitearvo
Tonttitarjonnan riittävyys	Vapaiden tonttien lukumäärä	Toteutuneet kaupat* 5
Omakotiasumisen ja vapaa-ajan asumisen lisääminen	toteutuneet kaupat, kpl	Myyty vakituisen asumiseen ja/tai vapaa-ajan asumiseen vähintään 3 tonttia
Tuulivoiman edistäminen kunnassa	Tuulivoimakaavat	Yksi uusi tuulivoimayleiskaava vireillä

Talous	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022 1 000 €	TS 2023 1 000 €
TOIMINTATUOTOT	0	0	0	0	0
Palvelujen ostot	-14 537	-20 600	-16 600	-16 700	-16 700
Aineet, tarvikkeet ja tavarat			100		
TOIMINTAKULUT	-14 537	-20 600	-16 700	-16 700	-16 700
TOIMINTAKATE	-14 537	-20 600	-16 700	-16 700	-16 700

Ristijärven kunnalla on yhteinen aluearkkitehti Hyrynsalmen (isäntäkunta) ja Paltamon kanssa.

Toimintayksikkö: Työllisyydenhoito
Vastuuhenkilö: hallintopäällikkö

Toiminta-ajatus: Työllistämistoimenpiteiden tarkoituksena on pääasiassa työvoimahallinnon tukijärjestelmien ja koulutuksen avulla tukea työttömiä henkilöitä työllistymään tai kohentamaan työllistymismahdollisuuksia. Tukityöllistämällä ehkäistään syrjäytyneisyyttä ja lievitetään sosiaalisia ja taloudellisia ongelmia. Työllisyyden hoidon palvelujen tuotetaan yhteistyössä Paltamon ja Hyrynsalmen kunnan kanssa. Isäntäkuntana toimii Paltamo.

Toiminta vuonna 2021

Paltamo osoittaa Ristijärven kunnan asioiden hoitoon osa-aikaisen ohjaajan työpanoksen. Kunta tukee Kainuun Sote ky:n kuntouttavaa työtoimintaa tarjoamalla omasta organisaatiosta sijoituspaikkoja kuntouttavan työtoiminnan asiakkaille. Lisäksi pyritään järjestämään Kelan työkokeiluissa oleville henkilöille työkokeilupajakoja. Pääsääntöisesti TE-toimiston lain perusteella kunnalle työllistettäviksi osoitettavat henkilöt työllistetään (ns. velvoitetyöllistettävät).

Työllisyyden hoidon merkittävä osa-alue on eläkeselvittelyjen tekeminen työttömille, jotka eivät terveydellisistä syistä ole enää työkykyisiä.

Ristijärven kunta on mukana Kainuun kuntien yhteisessä hakemuksessa Työllisyyden kuntakoelun aloittamiseksi Kainuussa. Tavoitteena on Kainuun rakennetyöttömyyden alentaminen, pitkäaikaisyöttömyyden vähentäminen, työvoiman saatavuuden parantaminen, työllisyysasteen nostaminen ja työttömyydestä aiheutuvien kustannusten alentaminen. Yhteistyössä luodaan Kainuuseen tehostettu palvelumalli, jossa asiakkaan yksilölliset tarpeet otetaan huomioon ja työllistymisen esteet pyritään ratkaisemaan mahdollisimman nopeasti, toimiviksi osoittautuneita toimintamalleja käyttäen ja uusia vaikuttavia ratkaisuja hakien.

Koululaisten ja opiskelijoiden kesätyöllistymisen tukemisessa tavoitteena on, että kaikki hakijat saavat kahden viikon työjakson joko kuntaorganisaatioissa tai yrityksissä.

Tavoitteet vuodelle 2021

Tavoite	Mittari	Mittarin tavoitearvo
Syrjäytymisen ehkäiseminen	Kunnan järjestämän työllisyydenhoidon piirissä olevat työttömät (sis. kuntouttavan toiminnan) Aktivoinnin määrä %/työttömät	keskimäärin vähintään > 40 %
Koululaisten kesätyöt	Sijoitettu % hakijoista painotus yrityksiin sijoittamisessa	100 % yrityksiin ja kuntaan
Työmarkkinatuen kuntaosuu- den pienentäminen	Pitkäaikaistyöttömien lukumäärä työttömien eläkeselvittelyt	alenee 15 % > 3 henkilöä vuoden aikana

Työmarkkinatukimaksun kehitys

	2016	2017	2018	TP 2019	TA 2020	Ennuste 2021
Työmarkkinatukimaksu, €	72 718	67 000	63 874	90 597	100 000	100 000
Henkilömäärä keskimäärin yhteisvastuullisella tuella / vuosi	31	30	40	30		

Talous	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022 1 000 €	TS 2023 1 000 €
TOIMINTATUOTOT	2 942	10 500	13 000	13 000	13 000
Henkilöstökulut	-5 044	-28 950	-34 219	-34 219	-34 219
Palvelujen ostot	-33 500	-30 450	-26 400	-26 400	-26 400
Aineet, tarvikkeet, tavarat	0	-500	0	0	0
Avustukset	-90 597	-89 600	-101 200	-101 200	-101 200
Muut toimintakulut	0	-600	-2 000	-2 000	-2 000
TOIMINTAKULUT	-126 141	-151 000	-163 819	-163 819	-163 819
TOIMINTAKATE	-126 199	-139 600	-150 819	-150 819	-150 819

Henkilöstömäärärahassa on varaus koululaisten ja opiskelijoiden kesätyöllistämiseen sekä veloitetyöllistettävien palkkakuluhin (2x 6 kk). Tuottoina veloitetyöllistämiseen saatava tuki.

Avustuksissa on kunnan osuus yhteisvastuulliseen työmarkkinatukimaksuun ja yrityksille maksettava nuorten kesätyöllistämisen avustus. Työmarkkinatuen osuus on 100 000 euroa. Palvelun ostoissa maksuosuus Paltamon kunnalle työllisyydenhoidon palvelujen tuottamisesta maksettavaksi tuleva korvaus. Työllistämishankkeisiin osallistuminen ja rahoitus päätetään erikseen talousarviovuoden aikana.

Palvelualue: **SIVISTYSPALVELUT**
Vastuuhenkilö: **Sivistyspäällikkö / rehtori**

Toiminta-ajatus: Sivistystoimi vastaa kunnan lasten varhaiskasvatuksen, esiopetuksen, perusopetuksen, kirjastotoimen sekä kulttuuri-, nuoriso- ja liikuntatoimen järjestämisestä kunnassa sekä suunnittelee palveluiden toteuttamista yhteistyössä naapurikuntien, Paltamon kansalaisopiston ja Kainuun musiikkiopiston kanssa. Sivistystoimi toteuttaa ostopalveluna koulukuraattoripalvelut Suomussalmen kunnalta ja etsivän nuorisotyön palvelut Kajaanin kaupungilta. Tavoitteena on mahdollistaa monipuoliset elinikäisen oppimisen edellytykset Ristijärvellä sekä ylläpitää ja mahdollistaa kuntalaisten hyvinvointia, luoda turvalliset peruspalvelut lapsiperheille sekä ylläpitää ja kehittää liikunta- ja kulttuurielämää kaikille kuntalaisille junioreista senioreihin.

Sivistyspalveluissa haetaan hankerahoitusta myös tulevana toimintavuotena. Kainuulaisella yhteistyöllä on saatu esimerkiksi täydennyskoulutusta varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen henkilökunnille (arviointitutorit, pakopelipedagogiikka, innovatiiviset oppimisympäristöt, dialogia digitaalisesti) sekä toteutettua koulun kerhotoiminnan hankkeita ns. Suomen mallin mukaisesti. Hankkeista toimivimmat käytännöt jäävät elämään, esimerkiksi kielisuihikutus varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa sekä vertaismentarointi perusopetuksessa. Sivistystoimi pyrkii omilla toimillaan edistämään ja mahdollistamaan kuntalaisten henkistä ja fyysistä hyvinvointia ja päivittää kunnan sähköistä hyvinvointikertomusta vuosittain.

Talous	TP 2019	TA 2020	TS 2021 1 000 €	TS 2022 1 000 €	
TOIMINTATUOTOT	147 575	193 409	98 284	193	
Henkilöstökulut	-1 352 496	-1 393 341	-1 149 498	-1 399	
Palvelujen ostot	-520 453	-375 920	-540 306	-311	
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-71 161	-60 482	-60 084	-59	
Avustukset	-61 040	-73 500	-73 500	-74	
Muut toimintakulut	-244 200	-290 067	-283 653	-304	
TOIMINTAKULUT	-2 259 351	-2 193 307	-2 107 041	-2 147	
TOIMINTAKATE	-2 111 776	-1 999 900	-2 008 757	-1 953	

Tehtäväalue: Varhaiskasvatus
Vastuuhenkilö: Varhaiskasvatuksen vastaava

Toiminta-ajatus: Varhaiskasvatus on lapsen suunnitelmallisen ja tavoitteellisen kasvatuksen, opetuksen ja hoidon muodostama kokonaisuus, jossa painottuu erityisesti pedagogiikka. Varhaiskasvatus tukee lapsen kasvua, kehitystä ja oppimista yhteistyössä huoltajien kanssa. Varhaiskasvatus on lasten tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta edistävä sekä syrjäytymistä ehkäisevä palvelu. Varhaiskasvatuksessa opitut tiedot ja taidot vahvistavat lasten osallisuutta sekä aktiivista toimijuutta yhteiskunnassa. Kunta tarjoaa varhaiskasvatusta siinä laajuudessa kuin vanhempien työssäkäynti tai opiskelu sitä vaatii. Varhaiskasvatuslain mukaan kaikilla alle kouluikäisillä lapsilla on oikeus täysiaikaiseen varhaiskasvatukseen. Ristijärven kunnassa päiväkodin aukioloaika on määritelty arkipäivisin klo 7-17 välille, riippumatta vanhempien työllisyystilanteesta tai opiskelusta. Kunnassa toimii 1 Päiväkoti jossa on 2 ryhmää. 12-paikkainen 0-3v ryhmä ja 21- paikkainen 3-6v ryhmä. Päiväkodissa järjestetään myös 1-2lk aamu- ja iltahoito.

Tavoitteet vuodelle 2021

Tavoite	Mittari	Mittarin tavoitearvo
Laadukkaat varhaiskasvatuspalvelut	Asiakastytyväisyyskyselyt toimikaudella 2021	Tyytyväisyys palveluihin on kasvanut.
Erityisen tuen tarpeen huomioiminen varhaiskasvatuksessa	Varhaiskasvatuksen erityisopettajan palveluiden osto.	Ostopalvelujen tarve pienentynyt.

Määrälliset tunnusluvut	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Päiväkodin läsnäolopäivät	6104	4560	4 500	4 500	4 500
0-6v. kunnassa / hoitopaikkaa tarvitsevat 0-7v.	48/55	44/40	45/46	45/42	45/42

Suunnitelmavuosien 2022 – 2023 tavoitteet

Varhaiskasvatuksesta on vähentynyt 1 lastenhoitajan paikka toukokuussa 2020 ja 1 varhaiskasvatuksen opettajan paikan poistuminen varmistuneeksi tammikuussa -21. Nykyinen henkilöstörakenne 2 varhaiskasvatuksen opettajaa ja 5 varhaiskasvatuksen lastenhoitajaa säilyy toistaiseksi. Henkilöstöä lisätään tarvittaessa mikäli vuorohoidon tarve kunnassa lisääntyy tai lapsen tuen tarve vaatii huomioinnin henkilöstömitoituksessa.

Ristijärven kunta maksaa lasten kotihoidontuen kuntalisää siihen saakka kun lapsi täyttää 2 vuotta (aikaisemmin 3 v.), mikäli hänellä ei ole kunnallista varhaiskasvatuspaikkaa. Päiväkodin täyttöasteesta johtuen kuntalisän maksua jatketaan myös tulevana vuosina.

Lakisääteistä varhaiskasvatuksen erityisopettajan palvelua on ostettu kevästä 2019 lähtien. Ostopalvelua jatketaan tarvittaessa.

CGI Vesan käyttöönotto. Nykyinen varhaiskasvatuksen käytössä oleva hallinto-ohjelmisto CGI Pro Consona ohjelmisto poistuu todennäköisesti vuoden 2022 loppuun mennessä ja käyttöön otetaan uusi CGI Vesa ohjelmisto.

Laadullisena tavoitteena Ristijärven varhaiskasvatuksessa, on kehittää toimintakulttuuria ja toimintatapoja yhä enemmän vastaamaan valtakunnallisia varhaiskasvatussuunnitelman perusteita, etenkin pedagogisen dokumentoinnin ja lasten osallisuuden näkökulmasta. Myös oppimisympäristöjen kehittäminen sekä tieto- ja viestintälaitteiden aktiivinen käyttö on kehittämisen kohteena.

Ristijärven varhaiskasvatus on mukana opetushallituksen rahoittamassa hankkeessa Seikkailutaidetta Kainuussa. Hanke on Kainuun kuntien yhteinen ja alkaa tammikuussa 2021. Hankkeen tavoitteena on varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden mukaisen toimintakulttuurin sekä kestävää elämäntapaa tukevien sisä- ja ulko-oppimisympäristöjen kehittäminen sekä innovatiivisten digitaalisten varhaiskasvatuksen oppimisympäristöjen kehittäminen ja niiden hyödyntäminen pedagogisesti perustellusti. Hankkeen avulla henkilöstöä rohkaistaan lasten kanssa oman digitaalisen sisällön tuotantoon sekä tieto- ja viestintävälineiden hyödyntämiseen varhaiskasvatuksessa pedagogisesti perustellulla tavalla. Hanke kestää vuoteen 2022.

Talous	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022 1 000 €	TS 2023 1 000 €
TOIMINTATUOTOT	61954	50000	36 000	35	30
Henkilöstökulut	-370 242	-401 532	-307 952	-300	-300
Palvelujen ostot	-89 934	-104012	-90 950	-100	-100
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-5 362	-9450	-5 600	-6	-6
Avustukset	-57 540	-70000	-70 000	-70	-70
Muut toimintakulut	-42 662	-70374	-82 100	-82	-82
TOIMINTAKULUT	-565 742	-655368	-556 602	-558	-558
TOIMINTAKATE	-503 788	-605368	-520 602	-523	-528

Tehtäväalue:
Vastuhenkilö

Perusopetus
Rehtori/sivistyspäällikkö

Toiminta-ajatus:

Ristijärveltä juuret ja kantavat siivet lapsille ja nuorille tulevaisuuteen! Kunnan ainoana esi- ja perusopetuskouluna tuotamme esi- ja perusopetuksen palvelut mahdollisuuksien mukaan kaikille kunnan oppivelvollisuusikäisille. Peruslähtökohtana on ihmisen kunnioitus ja kasvatusrakkaus.

Tavoitteet vuodelle 2021

Tavoite	Mittari	Mittarin tavoitearvo
Covid-19- epidemiasta huolimatta oppilaiden väliset oppimiserot eivät pääse kasvaamaan	Covid-19 hankerahoitusta käytetään tasaamaan keväällä 2020 syntyneitä eroja ja ehkäisemään tulevia oppimisongelmia.	Tukitoimilla ehkäistään luokan kertaamiset ja oppilaiden opiskelukeinoissa tapahtuu kehitystä.

Oppilaiden ja vanhempien ääni päätöksenteossa tulee kuulluksi nykyistä enemmän etäyhteyksistä huolimatta	Esi- ja perusopetus tekee vähintään kaksi kyselyä vuoden aikana sekä oppilaille että huoltajille perusopetuksen ajankohtaisista asioista ja hyödyntää saatuja tuloksia omassa päätöksenteossään	Lasten ja nuorten parlamentti saadaan myös etäyhteyksillä toimivaksi, kyselyihin arvioinnista ja hyvinvoinnista vastaavat kaikki oppilaat ja yli puolet vanhemmista.
--	---	--

Määrälliset tunnusluvut	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Opetushenkilöstö 1.8.	19	14	14	12	12
* yhteiset Hyrynsalmella	2	2			
* etäopettajat Suomussalmelta ja Puolangalta	1	0	0	0	0
Avustajat (1 määräaik.)*	5	6	3	3	3
Oppilasmäärä (painotettu)	105	103	90	101	105
- esikoulussa	13	10	8	9	11
- joista kuljetusoppilaita	57	51	45	n. 48	n.50

*Koulunkäynnin ohjaajien työajasta kohdistuu osa varhaiskasvatuksen iltapäiväkerhon vetämiseen ja osa hallinnon tehtäviin koulunkäynnin ohjaamistyön lisäksi.

Ristijärven syntyvyysluvut näyttävät ennusteiden valoissa pysyvän tällä hetkellä tiedossa olevaan v. 2019 syntyneet asti samalla tasolla, noin 8-11 lasta/vuosi, poikkeuksena 2018 syntyneet, joita on vain viisi. Muualla Kainuussa tulevina vuosina ikäluokat pienenevät jyrkästi.

Yleistä henkilöstöresursseista:

Esi- ja perusopetuksessa kolmesta neljään opettajaa tekee vuonna 2021 osittaista tai lyhennettyä työaikaa. Opetushenkilöstön määrään vaikuttaa 11-vuotisen oppivelvollisuuden piirissä olevien oppilaiden lukumäärä ja heidän yksilölliset avustamistarpeensa, sekä muut erityistä ja tehostettua tukea tarvitsevien oppilaiden määrä. Nyt 11-vuotisten oppilaiden perusopetuksesta sekä eräistä erityistä tukea tarvitsevien oppilaiden opetuksesta huolehtii erityisluokanopettaja, jonka palkkaamiseen kunta on saanut avustusta. Pienryhmäopetus säästää erityissairaanhoidon käytettäviä kuluja ja henkilöstön voimavaroja. Ristijärven kunnalla on tiedossa 11-vuotisen perusopetuksen piiriin kuuluvia oppilaita ainakin seuraavat 12-13-vuotta. Kunnan on taloudellisempaa kouluttaa ko. lapset ja nuoret omassa kunnassa kuin kustantaa heidän koulutuksensa naapurikuntiin. Tällä hetkellä naapurikunnissa ei ole edes valmiutta ottaa ko.oppilaita vastaan.

Kaksi koulunkäynninohjaajaa hoitaa yhdessä sekä varhaiskasvatukseen koululta siirtyviä oppilaita että iltapäiväkerholaisia. Varhaiskasvatuksella ei ole riittäviä tiloja iltapäiväkerholaisien hoitamiseen uudessa kiinteistössä, joten toistaiseksi kunta jatkaa kouluikäisten hoitoa koululla. Koulukuraattori-palvelut ostetaan Suomussalmelta, koulupsykologi, miekkari ja terveydenhoitaja tulevat sotien tekijöinä Kajaanista.

Suunnitelmavuodet 2022 – 2023 tavoitteet

- 1) Yhteistyötä Kainuun kuntien kanssa jatketaan laadukkaana perusopetuksen takaamiseksi Ristijärvellä ja yhteisten hankkeiden toteuttamista. Yksin hankkeiden saaminen on vuosi vuodelta vaikeampaa. Yhteishankkeista saatava hyöty on moninkertainen niihin satsattuun työmäärään suhteutettuna.
- 2) Oppilaiden terveyttä ja hyvinvointia edistetään ja tilannetta seurataan THLn indikaattoreiden ja sähköisen hyvinvointikertomuksen avulla.
- 3) Kunnassa toimii pysyvästi erityisopetuksen pienryhmä. Pienryhmälle on tarvetta vielä seuraavat 12 -13 vuotta.

Talous Perusopetus	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
TOIMINTATUOTOT	80 241	139 000	60 964	48 586	48 586
Henkilöstökulut	-887 942	-855 211	-692 810	-669 865	- 633 183
Palvelujen ostot	-395 549	-210 127	--393 240	-355 219	-355 219
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-42 765	-27 291	-29 984	-27 350	-27 350
Muut toimintakulut	-148 998	-196 688	- 183 080	-182 330	-182 330
TOIMINTAKULUT	- 1 475 254	-1 289 318	- 1 299 114		
TOIMINTAKATE	-1 395 013	-1 150 229	- 1 238 149		

Palvelujen ostossa näkyy kohonneina kuluina koulukuljetusten kustannusten nousu. Henkilöstökulut ovat pienentyneet henkilöstön vähenemisen vuoksi.

Tehtäväalue: Hyvinvointipalvelut
Vastuhenkilö: Vapaa-aikaohjaaja ja sivistyspäällikkö

Toiminta-ajatus: Hyvinvointipalvelujen tarkoituksena on tuottaa ristijärveläisille kansalaisopiston ja musiikkiopiston palvelut sekä laadukkaat liikunta- ja nuorisopalvelut. Hyvinvointipalvelut mahdollistavat kuntalaisten fyysistä ja psyykkistä hyvinvointia.

Kansalaisopisto ja musiikkiopisto

Kansalaisopisto järjestää ja kehittää opetustaan ristijärveläisten toiveiden mukaisesti. Kansalaisopiston palvelut tuottaa Paltamon kunta. Kansalaisopiston toimintaan on budjetoitu 32 000,00.

Musiikkiopisto järjestää viikoittain opetusta ristijärveläisille. Musiikkiopistolle on budjetoitu musiikkiopiston rehtorin ilmoituksen mukaisesti 3.100 €, joka on 100,00 euroa enemmän kuin vuonna 2020 kohonneiden henkilöstökustannusten vuoksi.

Musiikinopetusta tarjoaa Ristijärvellä myös kansalaisopisto ja yksityiset henkilöt. Koulun bändikerho toteutetaan opetushallitukselta saadulla kerhotoiminnan rahoituksella.

Liikunta- ja nuorisotyö

Palveluja tuotetaan yhteistyössä toisten kuntien sekä paikallisten seurojen ja yhdistysten kanssa. Lakisääteisistä toiminnoista etsivän nuorisotyön hoitaa ostopalveluna Kaajanin kaupunki. Ostopalvelusta laskutetaan vain toteutuneiden poimintojen mukaan. Vapaa-aikatoimen tehtävänä on mahdollistaa kuntalaisten hyvinvointia ja luoda yhteisöllisyyttä.

Liikunnan osa-alueella tarkoituksena on saada ohjattua liikuntatoimintaa kaikenikäisille ristijärveläisille, sekä tuottaa monipuolisia nuorisotyön palveluita yhteistyössä 4H-yhdistyksen, paikallisten seurojen ja koulun kanssa.

Tavoitteena on saada vähän liikkuvat lapset ja nuoret ohjatun liikunnan ja terveellisten elämäntapojen piiriin entistä tiiviimmällä yhteistyöllä varhaiskasvatuksen, perusopetuksen, kerho- ja järjestötoiminnan sekä soten yhteistyöllä. Erityisesti on huomioitava **perheiden mukaan saaminen** terveen elämän talkoisiin. Nuorisotalo on avoinna kolmena

iltana viikossa. Loma-aikoina (hiihtoloma, kesäloma ja syysloma) järjestetään päiväleirejä ja jatkossa yönyli leirejä eri-ikäisille lapsille ja nuorille. Liikuntakerhoja järjestetään lähes jokaisena koulupäivänä.

Talous Vapaa-aikapalvelut	Tp 2019	TA 2020	Ta 2021	TS 2022 1 000 €
TOIMINTATUOTOT	70	3 000		3
Henkilöstökulut	-24 124	-37 183	-39 664	-37
Palvelujen ostot	-32 832	-47 900	-43 516	-48
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-287	-1 690	-1 300	-2
Avustukset	-3 500	-3 500	-3 500	-3
Muut toimintakulut	-13 210	-1 605	-1 854	-2
TOIMINAKULUT	-73 953	-91 878	-89 834	-92
TOIMINTAKATE	-73 883	-88 878	-89 834	-89

Tavoitteet vuodelle 2021

Tavoite	Mittari	Mittarin tavoitearvo
Kuntalaisten osallistaminen hyvinvointia koskevissa asioissa	Säännöllisesti toteutettavat hyvinvointikyselyt kuntalaisille.	Toteuttamiskelpoisten ehdotusten lisääminen
Nuorten osallistaminen nuoria koskevissa asioissa.	Nuorisovaltuuston kuuleminen säännöllisesti sekä nuorisovaltuuston mukaan pyytämisen heitä käsiteltävien asioiden tiimoilta.	Nuorisovaltuuston ja kunnan luottamusmiesten välinen yhteistyö toimivaksi.
Kunnan sekä järjestöjen ja yhdistysten välinen yhteistyö toimivaksi ja näkyväksi.	Saadaan toimiva yhteistyöverkosto ja toteutetaan yhteindikaattoreiden mukaista osallistavaa toimintaa suunnitelmallisesti.	Kokoonnutaan säännöllisesti yhdistysten ja järjestöjen kanssa.

Lisäksi vapaa-aikatoimi tukee omilla toimillaan ristijärveläisten (vauvasta vaariin) hyvinvoinnin kasvua. Tietoutta terveellisistä elämäntavoista jaetaan jatkuvasti, kuntalaisia pyritään osallistamaan itsensä monipuolisesti myös liikunnan alalla ja yhteisöllisyyden kasvua pyritään tukemaan resursseja, tietoa, taitoja ja tiloja tarjoamalla.

Tehtäväalue: Kirjasto ja kulttuuripalvelut
Vastuhenkilö: Kirjasto- ja kulttuurivastaava

Toiminta-ajatus: Kirjaston tarkoituksena on tuottaa sen käyttäjille yhdenvertaiset mahdollisuudet elämän eri tilanteista selviämiseen, itsensä kehittämiseen ja henkiseen virkistytymiseen sekä toimia kulttuurisena kohtaamispaikkana.

Kulttuuritoimen tarkoituksena on kuntalaisten hyvinvoinnin tukeminen taiteen ja kulttuurin keinoin yhdessä kunnan sivistystoimijoiden ja yhdistysten kanssa.

Tavoitteet 2021:

Tavoite	Mittari	Mittarin tavoitearvo
Yhteisöllisyys	Tapahtumat	Teatteri- ja konserttimatka, kirjailijavierailut, lukupiirit, näyttelyt
Käyttäjälähtöisyys	Käyttäjäpalautteen kerääminen	Omatoimikirjastokysely (2021)
Kirjaston palvelukyky	Aineiston uudistaminen	> 400 kirjaa/1000 as (v2019 530) > 50 lehteä/1000 as (44) > 50 muuta aineistoa/1000 as (40)
Kirjaston käyttöaste		> 40 % asukkaista (40)
Lainojen määrä		> 14 lainaa / asukas (14,4)

Määrälliset tunnusluvut	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS2022	TS 2023	Kainuu 2019*
Lainojen määrä / as	14,4	14	14	14	14	15,6
Kirjastokäynnit / as	9,4	10	10	10	10	7,7
Käyttömenot, netto €/as	111,9	102	98	88	79	57,3

* Opetus- ja kulttuuriministeriön tilasto 2019. Ko. vuonna lisäksi e-aineistolainoja 1147 kpl, jotka eivät suoraan näy Lainojen määrä/asukas -tilastossa.

Toiminta vuonna 2021

Talousarviovuonna Ristijärven kirjasto on mukana Kainuun kirjastojen tietojärjestelmähankkeissa ja alueellisen kehittämistehtävän omaavan Oulun kaupunginkirjaston yhteisissä hankkeissa kuten alueellinen eKirjasto.

Eri-ikäisten kuntalaisten kirjastonkäyttöä tuetaan ja aktivoidaan uusiutuvalla kirjastoaineistolla, lukupiireillä, kirjailijavierailuilla ja muilla tapahtumilla. Omatoimikirjasto tehostaa tilojen ja kokoelmien käyttöä ja parantaa palveluiden saatavuutta. Kirjastonkäyttö- ja asiakastytyväisyyskysely toteutetaan.

Vuonna 2020 Ristijärvellä 120 vuotta toiminutta kirjastoa juhlitaan mahdollisuuksien mukaan vuonna 2021 yhdessä kuntalaisten kanssa.

Kulttuuritarjontaa toteutetaan näyttelytoiminnalla sekä järjestämällä teatteri- tai konserttimatkoja tai tuottamalla niitä omaan kuntaan mahdollisten yhteistyökumppaneiden kanssa. Kulttuuritoimi on mukana Kainuun lasten- ja nuortenkulttuurikeskus Kulttuurin toiminnassa, Kaikukortti-hankkeessa

sekä Ämmäinviikon ja Veisuvestivaalin järjestelyissä. Kirjasto- kulttuuritoimessa on tulossa henkilöstösäästöjä tulevina talousarviovuosina.

Talous Kirjasto ja kulttuuri- toimi	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022 1 000 €	TS 2023 1 000 €
TOIMINTATUOTOT	5 310	1 320	1 320	1	1
Henkilöstökulut	-70 188	-71 638	- 72 349	-60	-50
Palvelujen ostot	-12139	-13 130	-12 350	-12	-12
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-22717	-22 050	-23 100	-21	-21
Muut toimintakulut	-39329	-21399	-16 819	-16	-16
TOIMINTAKULUT	-144403	-128 217	-124 868	-111	-99
TOIMINTAKATE	-139093	-12 6897	-123 548	-110	-99

Suunnitelmavuodet 2022 - 2023

Uusiutuvan kirjastoaineiston ja tapahtumien järjestämisen lisäksi yhteistyötä Kainuun kirjastojen ja Oulun kaupunginkirjaston kanssa jatketaan edelleen kirjastopalvelujen kehittämiseksi. Omatoimikirjaston asiakkaiden kirjastonkäyttö- ja asiakastytyväisyyskyselyn tuloksia hyödynnetään toiminnassa. Osa-aikaisen kirjastotyöntekijän saavuttaessa täyden eläkeiän keväällä 2022 on henkilöstökuluihin tulossa säästöä.

Palvelualue: **TEKNISET PALVELUT**

VASTUUHENKILÖ **Tekninen päällikkö**

Toiminta-ajatus: Tekniset palvelut vastaa kiinteistöjen kunnossapidosta, liikennealueista, kunnallisteknisistä palveluista, puhtaanapitopalveluista sekä ympäristötoimesta ja vesi- ja viemärihuollosta.

Palvelut tuotetaan osin omana toimintana, osin ostopalveluna omasta kunnasta tai naapurikunnista.

Yleiset tavoitteet teknisten palvelujen kehittämiseksi

Tavoite	Mittari	Mittarin tavoitearvo
Palvelujen laadun parantaminen	Saatujen palautteiden lukumäärä	<10 negatiivista palautetta
Paikallisen yrittäjyyden huomioiminen hankinnoissa	Ostopalveluiden määrä oman kunnan alueelta	Kasvatetaan ostopalveluiden määrää oman kunnan alueelta omien vähenevien resurssien tueksi.

Teknisillä palveluilla on henkilöstöresursseina teknisen päällikön lisäksi kaksi kiinteistöhoitajaa ja kolme siivoajaa. Hallinnollisiin tehtäviin kohdentuu osa kehittämispäällikön sekä palvelusihteerin työajasta. Vähäiset resurssit ovat haaste tekniselle toimelle.

Talousarvioon ei sisälly lomien sijaistamiseen määrärahaa.

Talous	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022 1 000 €	TS 2023 1 000 €
TEKNISET PALVELUT					
TOIMINTATUOTOT	1 318 484	1 189 137	1 167 759	1 201	1 176
Henkilöstökulut	- 331 746	- 298 953	- 305 684	- 275	- 271
Palvelujen ostot	- 649 409	- 806 533	- 580 090	- 524	- 488
Aineet, tarvikkeet, tavarat	- 431 622	- 398 914	- 334 800	- 312	- 301
Avustukset	- 22 442	- 37 000	- 43 600	- 37	- 32
Muut toimintakulut	- 81 277	- 21 924	- 244 225	- 244	- 243
TOIMINAKULUT	-1 516 495	- 1 563 324	- 1 508 399	- 1 393	- 1 335
TOIMINTAKATE	- 198 012	- 374 187	- 340 640	- 191	- 159
<i>Poistot</i>	- 465 197	- 413 102	- 431 816	- 413	- 413
<i>Poistoeron lisäys</i>	2 511				
Kokonaiskustannukset	- 660 702	- 787 289	- 772 455	- 605	- 572

Tehtäväalue: Teknisten palveluiden hallinto
Vastuhenkilö: Tekninen päällikkö

Tehtäväalue sisältää teknisten palveluiden hallinnon ja investointien sekä muun rakentamisen toteuttamisen hallinnoinnin.

Rakennusvalvonnan ja rakennuslupien hallintaan kohdistuvat tavoitteet on esitetty Lupa- ja valvontalautakunnan yhteydessä.

Talous	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022 1 000 €	TS 2023 1 000 €
TOIMINTATUOTOT	17 871	13 000	13 500	13	13
Henkilöstökulut	- 34 021	-98 794	-97 349	-94	- 91
Palvelujen ostot	- 30 162	- 29 000	- 28 100	-29	-29
Aineet, tarvikkeet, tavarat	- 740	- 1 000	- 900	-1	-1
Muut toimintakulut	- 4 587	- 4 759	- 3 915	- 4	- 4
TOIMINAKULUT	- 69 510	- 133 553	- 130 264	- 127	- 124
TOIMINTAKATE	- 51 635	- 120 553	- 116 764	- 114	- 111

Rakennustarkastajan palvelut 1,5 pv/vko ostetaan Hyrynsalmen kunnalta.

Tehtäväalueet
Vastuuhenkilö

Liikenneväylät ja tilapalvelut
Tekninen päällikkö

Tehtäväalue vastaa kunnan kaavateistä, yleisistä alueista sekä liikunta- ja urheilualueiden huollosta ja kunnossapidosta.

Tilapalveluiden tehtävänä on hallinnoida ja vuokrata omistamiaan kiinteistöjä ja rakennuksia sekä kunnalle että yrityksille.

Lisäksi tehtäväalueeseen kuuluvat metsien hoito, kaukolämpö ja vesihuolto.

Alueet ja kiinteistöt pyritään hoitamaan kustannustehokkaasti ja suunnitelmallisesti huomioiden niiden turvallinen käyttö sekä viihtyvyys ja turvallisuus.

Tavoitteet vuodelle 2021

Tavoite	Mittari	Mittarin tavoitearvo
Kunnan hallinnoimien teiden järkevä ja kustannustehokas hoito	Turvallisuus	Ei liukkauden aiheuttamia tapaturmia tai liikennevahinkoja.
Kiinteistöjen suunnitelmallinen hoito	Vahinkojen määrä	Vahinkojen määrä < 1
Kaukolämpöverkoston hyötysuhteen parantaminen	Hyötysuhde	Hyötysuhde > 85 %.

Talous	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022 1 000 €	TS 2023 1 000 €
TOIMINTATUOTOT	1 300 613	1 176 137	1 154 259	1 188	1 163
Henkilöstökulut	- 297 725	- 200 159	- 208 335	- 181	- 179
Palvelujen osto	- 619 247	- 777 533	- 551 990	- 495	- 460
Aineet, tarvikkeet, tavarat	- 430 883	- 397 914	- 333 900	- 311	- 300
Avustukset	- 22 442	- 37 000	- 43 600	- 37	- 32
Muut toimintakulut	- 76 689	- 17 165	- 240 310	- 240	- 239
TOIMINAKULUT	-1 446 986	- 1 429 771	- 1 378 135	- 1 265	- 1 211
TOIMINTAKATE	- 146 3734	- 253 634	- 223 876	- 77	- 48
<i>Poistot</i>	- 465 197	- 413 102	- 431 816	-413	-413
Kokonaiskustannukset	- 609 063	- 666 736	- 655 691	- 490	- 461

Vanhaan kunnantalon kohdistuvia ilmanvaihtoon ja kosteuden poistamiseen sekä vesikattoon liittyviä kunnostustoimia jatketaan. Tilat on tarkoitus käyttää kunnan varastotiloina. Ns. apteekin tila otetaan punttisalin käyttöön. Vanha Nuokkari puretaan ja maa-alue tasataan.

Olemassa olevien reitistöjen muutos- ja loppuunsaattamistöihin on varattu määräraha investointiohjelmaan.

Tästä liikunta- ja virkistyspaikat

Liikunta- ja virkistyspaika	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022 1 000 €	TS 2023 1 000 €
TOIMINTATUOTOT	36 316	53 215	0	0	0
Henkilöstökulut	- 26 239	- 26 411	- 41 965	- 17	- 17
Palvelujen ostot	- 55 498	- 74 550	- 55 400	- 35	- 35
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-62 352	- 108 782	- 53 900	- 44	- 44
TOIMINAKULUT	-145 788	- 209 743	- 151 265	- 96	- 96
TOIMINTAKATE	-109 473	- 156 528	- 151 265	- 96	- 96
<i>Poistot</i>	<i>-56 571</i>	<i>- 50 829</i>	<i>- 50 815</i>	<i>- 51</i>	<i>- 51</i>
Kokonaiskustannukset	- 166 044	- 207 357	202 080	- 146	- 146

Kamore –hanke on saatettu lähestulkoon valmiiksi. Pieniä lopputöitä niin moottorikelkkahankkeen kuin myös maastopyöräreittihankkeen osalta tullaan saattamaan loppuun kevään aikana. Latureitit pidetään pääosin ennallaan. Pogostan lenkille tehdään muutos siten, että radanylityksiin ei tarvitsisi turvautua.

Vuoden 2021 toimintakatteeseen sisältyvien metsien hoidon, kaukolämmön ja vesihuollon toimintakate

	Metsien hoito	Kaukolämpö	Vesihuolto
Toimintatuotot	70 000	325 000	10 750
Toimintakulut	-25 000	-301 000	-5 500
Toimintakate	45 000	24 000	5 250

Vesihuollon tulot sisältävät Ristijärven vesihuolto-osuuskunnan maksamaa vuokraa 10 000 €. Kaukolämmön toimintatuotoista 125 000 € /38,5 % tulee kunnan omien kiinteistöjen lämmityksestä sisäisen myynnin tulona.

Asuminen/Yrityskiinteistöt**Vastuhenkilö****Kehittämispäällikkö**

Toiminta: Tehtäväalue vastaa Ristijärven kunnan asuntotoimeen liittyvien palveluiden tuottamisesta, asumisviihtyvyyden, turvallisen asumisen ja muiden asumisedellytysten parantamisesta sekä Ristijärven Vuokratalot Oy:n ja kunnan asuntotoimen toimien yhteensovittamisesta.

Ristijärven Vuokratalot Oy:n hallinnoitavana on 56 asuinhuoneistoa. Kunnan suoraan omistamien asuinhuoneistojen määrä on 12. Aholantie 30:een on valmistunut kysyntää vastaavia erikokoisia kaksioita. Rivitalo- ja paritaloasunnoilla tosin on hieman erilainen käyttäjäkunta.

Suunnitelmavuosien 2022 – 2023 tavoitteet

- 1) Teknisen toimen henkilöstöresurssien ja ostopalveluiden yhteensovittaminen.
- 2) Kunnan keskeisten kiinteistöjen huolto-ohjelman laatiminen.
- 3) Metsä- ja kiinteistöomaisuuden järkevä hyödyntäminen.

Palvelualue: MAASEUTUPALVELUT

VASTUHENKILÖ Lomituspäällikkö

Toiminta-ajatus: Maaseutupalvelut vastaa maaseutuelinkeinojen hallintotehtävistä ja maaseutuelinkeinojen kehittämistä sekä maatalousyrittäjien ja turkistuottajien lomituspalveluista.

Puolangan kunta vastaa maaseutuelinkeinoviranomaiselle säädettyjen tehtävien hoitamisesta vuoden 2012 alusta lukien yhteistoimintasopimuksen perusteella..

Ristijärven kunta vastaa maatalousyrittäjien lomituspalvelujen järjestämisestä Melan kanssa tehdyn toimeksiantosopimuksen mukaisesti paikallisyksikön alueella, johon kuuluu Ristijärven lisäksi Hyrynsalmi, Paltamo, Puolanka ja Suomussalmi.

Lomituspalvelujen tarkoituksena on turvata maatalousyrittäjien toiminta yrittäjien vuosilomien ja sijaisapujen aikana. Lisäksi järjestetään tuettua maksullista lomittaja-apua mahdollisuuksien mukaan.

Ristijärven paikallisyksikkö vastaa turkistarhaajien lomituspalveluista koko Kainuussa lukuun ottamatta Vuolijoen aluetta.

TAVOITTEET 2021

Tavoite	Mittari	Mittarin tavoitearvo
Tiedottamisen ja koulutuksen järjestäminen maaseutuyrittäjille yhteistyötahojen kanssa	Järjestetyt tiedotus-/koulutustilaisuuksien määrä	vähintään 1 /vuosi omassa kunnassa
Järjestetään maatalousyrittäjien lomituspalvelut lainmuokaisina kattavasti ja tasapuolisesti ammattitaitoisen henkilöstön avulla	<ul style="list-style-type: none"> ◆ vuosilomaa keskimäärin pv/yrittäjä ◆ sijaisapupyynnöiden toteutuminen ◆ tuetun maksullisen lomittaja-apun keskimääräinen käyttö pv/yrittäjä 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ keskimäärin käyttäjää kohti enintään 0,5 päivää alle laissa mainitun rajan, väh. 25, 5 pv/yrittäjä ◆ vähintään 90 % pyynnöistä ◆ ylittää edellisen vuoden tason
Asiakkaat tyytyväisiä saamiinsa lomituspalveluihin	Asiakastyytyväisyyskysely	<ul style="list-style-type: none"> ◆ lomittajien ammattitaidosta yleisarvosana vähintään 4 ◆ lomitushallinnon palvelusta yleisarvosana vähintään 4
Henkilöstön työhyvinvoinnin ja työssä jaksamisen parantaminen	sairauspoissaolo%	alle vuoden 2020 tason
Lomituspalvelut järjestetään tarkoituksenmukaisesti ja taloudellisesti	<ul style="list-style-type: none"> ◆ lomitusaika/ky ◆ lomituspäivän nettohinta ilman matkakustannuksia 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ enintään +10% valtakunnallisesta keskiarvosta ◆ enintään +10% valtakunnallisesta keskiarvosta

Määrälliset tunnusluvut	TP 2018	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Toteutuneet lomituspäivät	11 235	9 133	10500	9 600	9 600	9 600
Nettopäiväkustannus €/ pv	165,81	168,15	173,88	179,44	179,44	179,44
Lomituspalvelujen käyttäjiä	185	168	165	160	160	160

HENKILÖSTÖ	TP 2018	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Vakinaiset viranhaltijat	1	1	1	1	1	1
Määräaikaiset viranhaltijat	-	-	-	-	-	-
Vakinaiset työsuhteiset	44	40	40	36	36	36
Määräaikaiset työsuhteiset (vuoden aikana)	48	24	45	25	25	25
Tilapäiset (vuoden aikana)	54	54	45	45	45	45
Yhteensä	147	119	131	107	107	107

TALOUS, MAASEUTUPALVELUT	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2021 1 000 €	TS 2022 1 000 €
TOIMINTATUOTOT	2 073 644	2 360 546	2 213 153	2 213	2 213
Henkilöstökulut	-1 758 766	-1 991 554	-1 864 892	-1 864	-1 864
Palvelujen ostot	-275 359	-345 150	-326 250	-326	-326
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-17 055	-19 150	-14 278	-14	-14
Avustukset	-24 742	-27 100	-26 900	-26	-26
Muut toimintakulut	-8 291	-15 103	-10 583	-10	-10
TOIMINTAKULUT	-2 084 214	-2 398 057	-2 242 903	-2 242	-2 242
TOIMINTAKATE	-10 570	-37 511	-29 750	-29	-29

Toimielin: LUPA- JA VALVONTALAUTAKUNTA

Lupa- ja valvontalautakunta vastaa rakentamisen viranomaispalveluista, rakentamisen luvista sekä rakentamisen valvonnasta ja neuvonnasta.

Talous Lupa- ja valvontalautakunta	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2022
Henkilöstökulut	-708	- 2 412	- 1 800	-2 400	- 2 400
Palvelujen ostot	- 81	- 750	- 1 000	- 750	- 750
Aineet, tarvikkeet, tavarat	- 9	0	0	0	0
Muut toimintakulut	0	-200	0	-200	-200
Toimintakulut/TOIMINTAKATE	- 789	- 3 362	- 2 800	- 3 350	- 3 350

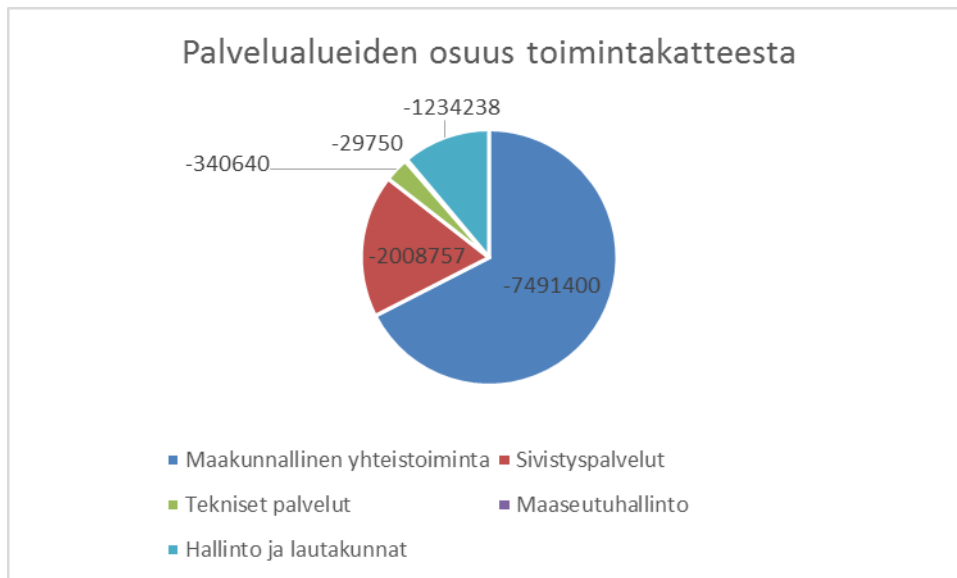
Lautakunnan esittelijänä toimii rakennustarkastaja. Rakennustarkastajapalvelut tuottaa sopimuksen perusteella Hyrynsalmen kunta.

Tavoitteet vuodelle 2021

Tavoite	Mittari	Mittarin tavoitearvo
Luvattomat rakennukset lupa-käytännön piiriin	Luvattomien rakennusten määrä	Vähennys vähintään 10 rakennusta.
Palvelun laadun parantaminen	Asiakaspalautteen huomioiminen	Lupakäsittelyyn kuluva aika lyhenee

Lehtijutun ja kotisivujen kautta ilmoitetaan luvattomien kohteiden luvituksesta ilman sanktioita. Näin toimien pyritään lisäämään oma-aloitteisuutta vanhojen kohteiden lupien hakuun.

Puutteelliset hakemukset lisätietojen pyytämisineen viivästyttävät luvan käsittelyä ja myöntämistä, samoin kuin rakennustarkastajan lomien aikaisen sijaisen puuttuminen.

5. HENKILÖSTÖSUUNNITELMA 2021 - 2023

Palvelu-/tehtäväalue	v/t	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
YLEINEN HALLINTO						
Kunnanhallitus						
Kunnanjohtaja	v	1	1	1	1	1
Hallintopalvelut						
Hallintopäällikkö	v	1	1	1	1	1
Palvelusihteeri	v	1	1	1	1	1
Palvelusihteeri*	t	1	0,6	0,6	0,6	0,6
Kehittämispäällikkö	t	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Hallinto yhteensä		4,5	4,1	4,1	4,1	4,1
*työajasta tekniselle toimelle 40 %						
ATERIA- JA PUHTAANAPITOPALVELUT						
Palvelupäällikkö	v	1	1	0	0	
Ruokapalvelutyöntekijä (osa työajasta puht.pid.)	t	4	4,6-0,8*	0	0	
	t	3		0	0	
Ateria henkilöstö yhteensä	t	8				
<i>Ateriapalveluhenkilöstö siirtyi Attendo Oy:lle 1.3.2020.</i>			5,6 -0,8	0	0	
SIVISTYSPALVELUT						
Lasten päivähoido						
Varhaiskasvatusvastaava						
Lastentarhanopettaja	v	1	1	1	1	1
Lastentarhanopettaja	v	1	1	1	1	1
Lastenhoitaja	t	1	1	5	5	5
Laitosapulainen	t	3	3	0	0	0
Päivähoitoavustaja	t	0	0	1	1	1
Perhepäivähoitaja <i>päiväkodilla</i>	t	1	1	0	0	0
<i>Määräaikaiset lastenhoitajat*</i>	t	1	1	0,3	0,3	0,3
Päivähoito yhteensä		2	2			
<i>*käytetään vakinaisten sijaisena</i>		10	10	8,3	8,3	8,3
Hyvinvointipalvelut						
Kirjasto-kulttuurisihteeri	v	1	1	1	1	1
Kirjastoapulainen	t	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58
Vapaa-aikaohjaaja	t	1	1	1	1	1
Hyvinvointipalvelut yhteensä		2,58	2,58	2,58	2,58	2,58

Palvelu-/tehtäväalue	v/t	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Perusopetus						
Opetushenkilöstö, josta	v	12	12	12	12	12
- vakinaiset	v	11	11	11	11	11
- määräaikaiset	t	2	2	0	0	0
- kuntien yhteiset opettajat (ostopalvelu)*						
- etäopettajat (ostopalvelu)*						
Avustava henkilöstö (koulunkäynninohjaajat, toimisto, iltapäiväkerho)	t					
- vakinaiset	t	5	5	3	3	3
- määräaikaiset (hankerah.)	t	1	1			
Yhteensä kunnan palveluksessa olevat		18	18	15	15	15
.						
TEKNISET PALVELUT						
Tekninen päällikkö	v	1	1	1	1	1
Kiinteistöhoitaja	t	1	1	1	1	1
Rakennusmies/ja ympäristötyöntekijä	t	1	1	1	1	1
Määräaik. kiinteistöhoito- ympäristötyönt.		1	0,3*	0	0	0
Kehittämispäällikkö / Teknisen toimen	t	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
talous- ja toimistopalvelu	t		0,4	0,4	0,4	0,4
Puhtaanapitohenkilöstö	t		3,0	3,0	3,0	3,0
Tekniset palvelut yhteensä.		4,5	7,2	6,9	6,9	6,9
MAASEUTUPALVELUT						
Lomituspäällikkö	v	1	1	1	1	1
Johtavat lomittajat	t	2	2	2	2	2
Määräaikainen johtava lomittaja (osa-aik.)	t	0,5	0,5	0	0	0
Maatalouslomittajat	t	38	38	34	34	34
Määräaikaiset maatalouslomittajat	t	24	45	25	25	25
Tilapäiset maatalouslomittajat (vuoden aikana)	t	54	45	45	45	45
Yhteensä		119,5	131,5	107,0	107,0	107,0
HENKILÖSTÖ YHTEENSÄ (sis. työll. v. 2016)		198,1	174	174	174	
- josta vakinaiset		86,6	82	82	82	73
Vakinaiset ilman lomittajia		44,6	44	44	44	39
TUKITYÖLLISTETYT kunnan toimipisteissä (arvio velvoitetyöllistettävistä/vuosi), jakson pituus enintään 6 kk	t	2	2	2	2	2

6. KONSERNIN TAVOITTEET

Yhteisöt

Kuntayhtymät kuuluvat konserniin, mutta ne eivät ole kunnan tytäryhteisöjä.

Osakkuusyhteisö on konserniin kuulumaton yhteisö, jossa kunnalla on vähintään viidesosa ja enintään puolet yhteisön osakkeista tai osuuksien äänimäärästä ja jossa kunnalla on vähintään viidesosa yhteisön osakepääomasta. Osakkuusyhteisöjä vuoden 2019 alussa on yksi, Ristijärven Vesiosuuskunta.

Toimivat konserniyhtiöt 1.1.2021

Ristijärven Vuokratalot Oy	kunnan omistusosuus 100 %
Osuuskunta Seniorisilta Oy	kunnan omistusosuus 58,8 %

Kuntayhtymät

Kainuun Sosiaali- ja terveydenhuollon -ky	kunnan omistusosuus 2,48 %
Kainuun Jätehuolto -kuntayhtymä	kunnan omistusosuus 2,04 %
Kainuun liitto –kuntayhtymä	kunnan omistusosuus 1,81 %

Aktiivisesti toimivien yhtiöiden lisäksi kunnan 100 %:ssa omistuksessa ovat toistaiseksi vailla aktiivista toimintaa oleva Seniorpolis Oy ja Kiinteistö Oy Saukkohaka, jonka asunnonvuokraustoiminta on lopetettu ja vuokratalo on myyty. Yhtiö on vielä olemassa ns. pöytälaatikkoyrityksenä.

5.1 KONSERNIYHTIÖIDEN TOIMINNALLISET TAVOITTEET 2021

Toiminnalliset tavoitteet asetetaan merkittävimmille tytäryhteisöille. Vuokrataloja tarkastellaan yhtenä kokonaisuutena. Kunnanhallitus on hyväksynyt konserniyhtiöiden toimintaa ohjaavan konserniohjeen 14.3.2018.

Ristijärven Vuokratalot Oy

Toiminta-ajatus

Vuokrataloyhtiön toiminta keskittyy vuokra-asuntojen vuokraustoimintaan sekä asuntojen hallinnointiin ja markkinointiin. Tavoitteena on saavuttaa asuntojen korkea käyttöaste ja jatkaa rakennusten kunnostustoimia siten että asunnot ovat houkuttelevia ja viihtyisiä sekä turvallisia käyttää ja asua.

Visio

Ristijärven kunnan strategisena tavoitteena on saattaa kaikki Ristijärven kunnan suoraan tai välillisesti omistamat asuinhuoneistot kiinteistöyhtiön hallinnoitaviksi huomioiden Ristijärven Vuokratalot Oy:n taloudellinen kantokyky. Samalla tulee kuitenkin huolehtia siitä, että tarjottavien vuokra-asuntojen määrä vastaa kysyntää. Yhtiö hallinnoi, ylläpitää ja vuokraa huoneistoja sekä kehittää yhtiön tuottamia palveluita.

Toiminta vuonna 2021

Ristijärven Vuokratalot Oy jatkaa edelleen rakennusten suunnitelmallista kunnostusta. Vuoden 2021 keväällä jatketaan paritalojen maalaus-kunnostusta ja saatetaan loppuun Esalantien piha-aitojen vaihtotyö. Näiden töiden lisäksi ainakin parissa kohteessa tarvitaan pintavesien ohjauskorjauksia. Asumisviihtyvyyteen kiinnitetään edelleen huomiota kuuntelemalla asukkaita ja heidän toiveitaan sekä vastaamalla toiveisiin mahdollisuuksien mukaan.

Tavoite	Mittari	Mittarin tavoitearvo
Asukasviihtyvyys	Asukasvaihtuvuus	< 20 uutta vuokrasopimusta
Viihtyisät asunnot	Asukastyytyväisyys, suunnitelmalliset vuosikorjaukset	Suunniteltujen vuosikorjausten toteuttaminen
Asuntojen hyvä käyttöaste	Käyttöaste	Käyttöaste 95 %
Tasapainoinen talous	Yhtiön tulos	yhtiön tulos positiivinen

Osuuskunta Seniorisilta, VIRTAALA

Visio

Osuuskunta Seniorisillan liiketoiminta-ajatuksen tavoitteena on asiakaskunnan kokonaisvaltaisen palvelukokonaisuuden toteuttaminen perustuen hyvinvointi- / liikuntapalvelujen, ohjelmapalvelujen, majoituspalvelujen ja kahvilapalvelujen myymiseen. Osuuskunnan tarkoituksena on terveyttä, kunnon pysymistä ja hyvää oloa edistävien palveluiden tuottaminen erityisesti ikääntyville henkilöille kannattavan liiketoiminnan muodossa. Lisäksi varsinaisen tarkoituksen tukemiseksi on tarkoituksena tarjota palveluita ja tiloja kaiken ikäisille asiakkaille sekä yrityksille.

Toiminta ja organisaatio

Osuuskunta Seniorisilta ylläpitää Liikuntatalo Virtaalan toimintaa ja harjoittaa vuokraustoimintaa omistamissaan Apartamentos huoneistoissa osoitteessa Verkkotie 10. Toiminnan tavoitteena on löytää uusia käyttäjäryhmiä palvelujen piiriin ajankohtaisilla teemoilla ja palvella paikkakuntalaisia sekä matkailijoita. Asuntojen vuokrausta lyhyt- ja pitkäaikaiseen käyttöön jatketaan ja mahdollisuuksien mukaan laajennetaan.

Vastuuorganisaationa toimii osuuskunnan hallitus, jossa ovat edustettuina osuuskunnan omistajat. Kunnan omistusosuus on suoraan 58,8 % ja Seniorpolis Oy:n kautta 29,4 %. Osuuskunnalla on kaksi työntekijää.

Tavoite	Mittari	Mittarin tavoitearvo
Toiminnan tuloksellisuus	Tulos ilman avustusta	Avustustarve puolittuu

Konsernijohtolle ja kunnan edustajille asetetut tavoitteet

	TA 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Konsernijohtolle asetetut tavoitteet					

Konsernijohdon raportoitava valtuustolle, krt/v	2	2	2	2	
Konsernin toimintatuotot toimintakuluista, %	54,71	55,19	-	-	
Konsernin vuosikate poistoista, %	68,9	92,29	-	-	
Konsernin suhteellinen velkaantuneisuus, %	36,6	38,7	-	-	
Konsernin korolliset lainat/asukas, €	4 583	5 105	-	-	
Kunnan edustajille asetut tavoitteet					
Edustajien raportoitava tytäryhteisöstä kunnanhallitukselle, krt/v	-	2	2	2	

Kunnan vastuusitoumukset tytäryhteisöissä 1.1.2021

<i>Ristijärven Vuokratalot Oy</i>	euroa 1 215 000
-----------------------------------	--------------------

Kunnan takausvastuut osakkuusyhteisöissä 1.1.2019

Ristijärven Vesihuolto-osuuskunta	361 079 €
Ristijärven vanhaintukisäätiö	49 166 €